

Kontekst prehoda

V tem poglavju prikazujemo mere opisne statistike za spremenljivke, vključene v raziskavo, v vseh štirih merjenjih – najprej za vse učence_ke in dijak_e_inje, nato pa primerjalno za 9. razred ter 1., 2. in 3. letnik. Te vrednosti so primerjane tudi grafično; s postopki inferenčne statistike se je preverjala statistična pomembnost razlik med merami v posameznih točkah merjenja.

543

V analize, predstavljene v nadaljevanju, so vključeni udeleženci_ke, ki so sodelovali pri vseh štirih merjenjih. Ker je prišlo med tretjim in četrtem merjenjem pričakovano do precejšnjega osipa – gre namreč za prehod v višji letnik ali celo na novo izobraževalno raven (z osnovnošolskega programa v srednješolski program) – je treba podatke interpretirati z zadržkom. Zelo verjetno je namreč, da je osip nenaključen (torej da se učenci_ke, ki so sodelovali v četrtem merjenju, v merjenih značilnostih razlikujejo od učenk_cev, ki v merjenju niso sodelovali), kar ne zagotavlja več reprezentativnosti vzorca udeležencev četrtega merjenja.

Ob upoštevanju te omejitve predstavlja primerjalna analiza vendarle pomemben in dragocen vpogled v vidike pozitivnega razvoja in dobrobiti mladostnic_kov na prehodih. Prehodi (npr. iz osnovne v srednjo šolo) predstavljajo namreč pomemben dejavnik tveganja za različne vidike dobrobiti mladih. Pretekle raziskave (npr. Eccles idr., 1993; Gutman in Midgley, 2000; Wigfield in Eccles, 1994) v obdobjih prehoda kažejo splošen upad učnih dosežkov in prilagoditvenega vedenja. Ugotovljeno je bilo, da je ta upad manj pogost in intenziven pri učencih_kah z nizkim tveganjem (npr. pri tistih z visokim socialno-ekonomskim statusom) in bolj pogost med učenci_kami z visokim tveganjem (npr. pri tistih z nizkim socialno-ekonomskim statusom, s statusom migranta) (Castro-Olivo, 2014, Pintrich in Schunk, 2002). Med obdobji prehoda iz ene na drugo raven izo-

brazbe se mladi bolj verjetno soočajo s težavami pri vzpostavljanju novih medosebnih odnosov in razvijanju socialne opore učiteljic_ev ter vrstnic_kov (Eccles idr., 1993; Wentzel, 2009). Mladostniki_ce so na tej stopnji soočeni z več izzivi, kot so vključevanje v novo šolsko okolje in spoznavanje z novimi sošolci_kami (Eccles idr., 1993). Poleg tega je to obdobje pomembno za opredelitev podpor-nih mehanizmov, ki lahko prispevajo k pozitivnemu razvoju mladih.

Pri interpretaciji podatkov je treba dodatno upoštevati, da je bila raziska-va izvedena v izrazito nenormativnem, netipičnem šolskem letu, ko so bile os-novne in srednje šole zaradi ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja epi-demije COVID-19, zaprte. Prvo merjenje je na večini šol potekalo v času, ko so bili učenci_ke in dijaki_nje še v šoli, drugo v času zaprtja šol in tretje v času, ko so se vsi učenci_ke in dijaki_nje po več mesecih šolanja na daljavo vrnili v šo-le. V času četrtega merjenja so bili vsi učenci_ke in dijaki_nje v šoli, vendar pa je pri interpretaciji podatkov treba upoštevati, da tudi to študijsko leto ni po-tekalo na običajen, normativen način, saj so nekateri ukrepi, povezani s pre-prečevanjem širjenja COVIDA-19, precej določali tudi njihovo socialno in aka-demsko udejstvovanje v šoli (npr. obvezne maske, obvezna testiranja in ukrep začasnega šolanja od doma za celoten oddelek v primeru potrjene okužbe posameznika_ce).

V nadaljevanju prikazujemo podatke za vse v raziskavo vključene izide, pri-merjalno za vsa štiri merjenja.

1.0 Trendi

1.1 Zunanji in notranji viri

Tabela 1: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za zunanje in notranje vire v štirih točkah merjenja

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Podpora	452	3,12	0,51	2,98	0,56	2,95	0,58	2,96	0,60
Opolnomočenje	452	3,44	0,42	3,37	0,48	3,34	0,47	3,32	0,53
Meje in pričakovanja	448	3,15	0,41	3,12	0,44	3,05	0,45	3,06	0,50
Konstruktivna raba časa	448	2,63	0,56	2,57	0,59	2,56	0,60	2,54	0,65
Zavezanost učenju	446	3,11	0,41	3,05	0,45	2,98	0,48	3,03	0,50
Pozitivne vrednote	437	3,24	0,37	3,20	0,37	3,18	0,40	3,18	0,42
Socialne spretnosti	436	3,15	0,42	3,13	0,43	3,10	0,48	3,13	0,49
Pozitivna identiteta	436	2,91	0,57	2,87	0,57	2,84	0,62	2,84	0,63

1. Podpora

Pri spremenljivki *podpora* se je izkazalo, da med aritmetičnimi sredinami podatkov v vseh štirih časovnih točkah obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 89,38; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -7,30; p < 0,001$) ter tretjim ($Z = -8,34; p < 0,001$) in četrtem ($Z = -7,38; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov, pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih podpore (vsi ostali $p > 0,034$).

2. Opolnomočenje

Pri spremenljivki *opolnomočenje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 30,77; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -3,36; p = 0,001$) ter prvim in tretjim ($Z = -5,48; p < 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -5,49; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov, pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih opolnomočenja (vsi ostali $p > 0,009$).

545

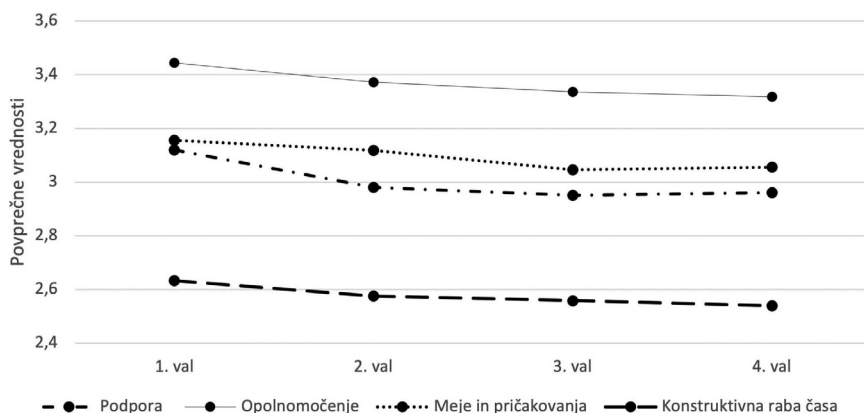
3. Meje in pričakovanja

Pri spremenljivki *meje in pričakovanja* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 45,01; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim ter tretjim ($Z = -6,17; p < 0,001$) in prvim ter četrtem ($Z = -4,80; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov, prav tako med drugim in tretjim ($Z = -7,70; p < 0,001$) in drugim in četrtem ($Z = -3,42; p = 0,001$), pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih, sledi drugo merjenje, nato četrto in nazadnje tretje (vsi ostali $p > 0,012$).

4. Konstruktivna raba časa

Pri spremenljivki *konstruktivna raba časa* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 27,72; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in vsemi naslednjimi valovi – drugim ($Z = -2,74; p = 0,006$), tretjim ($Z = -3,59; p < 0,001$) in četrtem ($Z = -4,30; p < 0,001$) valom zbiranja po

datkov, pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih konstruktivne rabe časa (vsi ostali $p > 0,068$).

Slika 1: Izris povprečnih vrednosti za zunanje vire glede na štiri točke merjenja

5. Zavezanost učenju

Pri spremenljivki *zavezanost učenju* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 35,93$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -3,56$; $p < 0,001$) prvim in tretjim ($Z = -6,94$; $p < 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -3,83$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov, prav tako med drugim in tretjim valom ($Z = -4,32$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -2,64$; $p = 0,008$). Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih zavezanosti učenju, sledi drugi val, nato četrta časovna točka zbiranja podatkov in nazadnje tretji val (vsi ostali $p > 0,188$).

6. Pozitivne vrednost

Pri spremenljivki *pozitivne vrednote* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 20,19$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -3,42$; $p = 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -3,52$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov, pri čemer

so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih pozitivnih vrednot (vsi ostali $p > 0,016$).

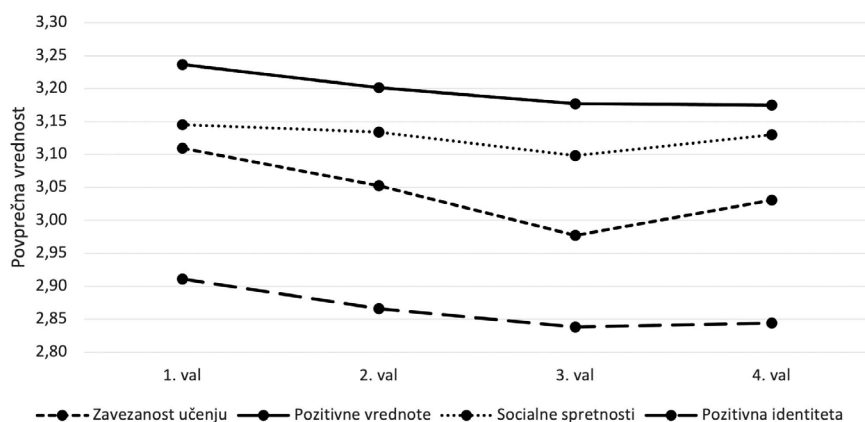
7. Socialne spretnosti

Pri spremenljivki *socialne spretnosti* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov ne obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 7,51$; $p = 0,057$).

8. Pozitivna identiteta

Pri spremenljivki *pozitivna identiteta* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 14,73$; $p = 0,002$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -2,90$; $p = 0,004$) ter prvim in četrtem ($Z = -2,89$; $p = 0,004$) valom zbiranja podatkov, pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih pozitivne identitete (vsi ostali $p > 0,010$).

547

Slika 2: Izris povprečnih vrednosti za notranje vire glede na štiri točke merjenja

1.2 Kazalniki pozitivnega razvoja mladih

Tabela 2: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za pozitivni razvoj mladih v štirih točkah merjenja

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Kompetentnost	431	3,33	0,60	3,27	0,65	3,33	0,63	3,34	0,64
Samozavest	431	3,43	0,88	3,47	0,87	3,49	0,86	3,51	0,91
Karakter	427	3,92	0,49	3,91	0,48	3,88	0,51	3,89	0,52
Skrb	427	4,11	0,65	4,04	0,70	3,97	0,70	3,97	0,74
Povezanost	424	3,74	0,59	3,70	0,62	3,66	0,65	3,65	0,69

1. Kompetentnost

Pri spremenljivki *kompetentnost* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 12,13$; $p = 0,007$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -2,86$; $p = 0,004$), prvim in tretjim ($Z = -4,78$; $p < 0,001$) ter drugim in tretjim ($Z = -2,77$; $p = 0,006$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v četrtem merjenju poročali o najvišjih rezultatih kompetentnosti, sledi tretji val, nato prva časovna točka zbiranja podatkov in nazadnje drugi val (vsi ostali $p > 0,017$).

2. Samozavest in karakter

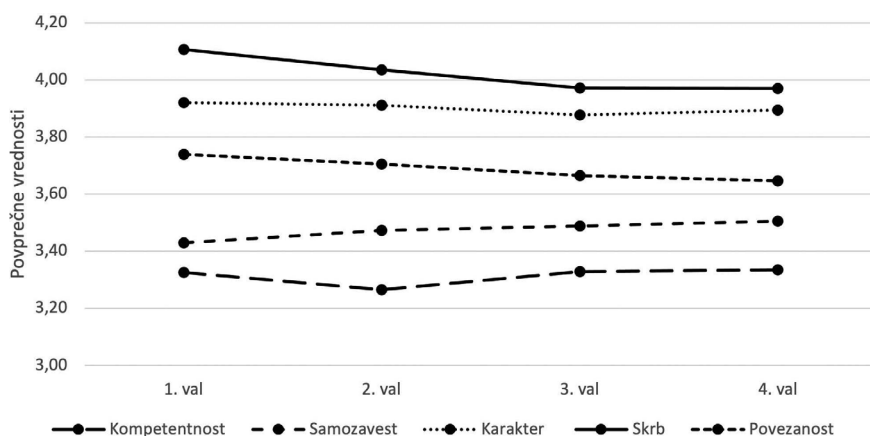
Pri spremenljivkah *samozavest* ($\chi^2(3) = 6,81$; $p = 0,078$) in *karakter* ($\chi^2(3) = 4,67$; $p = 0,198$) se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov ne obstajajo statistično značilne razlike.

3. Skrb

Pri spremenljivki *skrb* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 28,16$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -4,87$; $p < 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -4,79$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov, pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih skrbi (vsi ostali $p > 0,010$).

4. Povezanost

Pri spremenljivki *povezanost* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 13,71; p = 0,003$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -2,99; p = 0,003$) ter prvim in četrtim ($Z = -3,34; p = 0,001$) valom zbiranja podatkov, pri čemer so posameznice_ki v prvem merjenju v primerjavi z ostalimi točkami zbiranja podatkov poročali o najvišjih rezultatih povezanosti (vsi ostali $p > 0,013$).

Slika 3: Izris povprečnih vrednosti za pozitivni razvoj mladih glede na štiri točke merjenja

1.3 Nasilje in viktimizacija

V celotnem poročilu v poglavju Nasilje in viktimizacija, natančneje pri spremenljivkah telesno nasilje in telesna viktimizacija, manjkajo povprečja in standardna deviacija za podatke v drugem valu, saj meritve na teh lestvicah v tej točki merjenja niso bile opravljene (v tabelah je to razvidno kot /, medtem ko na grafih omenjena točka zgolj manjka).

Tabela 3: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za nasilna vedenja v štirih točkah merjenja

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Nasilje	423	1,22	0,34	1,27	0,47	1,24	0,47	1,20	0,45
Telesno nasilje	424	1,12	0,30	/	/	1,15	0,47	1,11	0,46
Besedno nasilje	423	1,39	0,59	1,37	0,58	1,41	0,66	1,34	0,63
Odnosno nasilje	423	1,16	0,34	1,17	0,43	1,18	0,46	1,15	0,42
Spletno nasilje	422	1,14	0,30	1,16	0,39	1,14	0,34	1,12	0,41
Viktimizacija	423	1,25	0,46	1,29	0,64	1,21	0,52	1,19	0,48
Telesna viktimizacija	424	1,10	0,33	/	/	1,12	0,45	1,09	0,43
Besedna viktimizacija	423	1,41	0,76	1,34	0,73	1,32	0,72	1,27	0,62
Odnosna viktimizacija	423	1,24	0,50	1,24	0,60	1,20	0,55	1,20	0,54
Spletna viktimizacija	422	1,07	0,24	1,09	0,41	1,08	0,33	1,07	0,39

550

1. Nasilno vedenje

Pri spremenljivki *nasilno vedenje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 26,57$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -4,23$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -4,48$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -3,86$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih nasilnega vedenja, sledi tretji val, nato prvi in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,038$).

2. Telesno nasilje (brez drugega vala)

Pri spremenljivki *telesno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v treh časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(2) = 12,98$; $p = 0,002$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,017$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -2,66$; $p = 0,008$) ter tretjim in četrtem ($Z = -2,93$; $p = 0,003$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v tretjem merjenju poročali o najvišjih rezultatih telesnega nasilja, sledi prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,868$).

3. Besedno nasilje

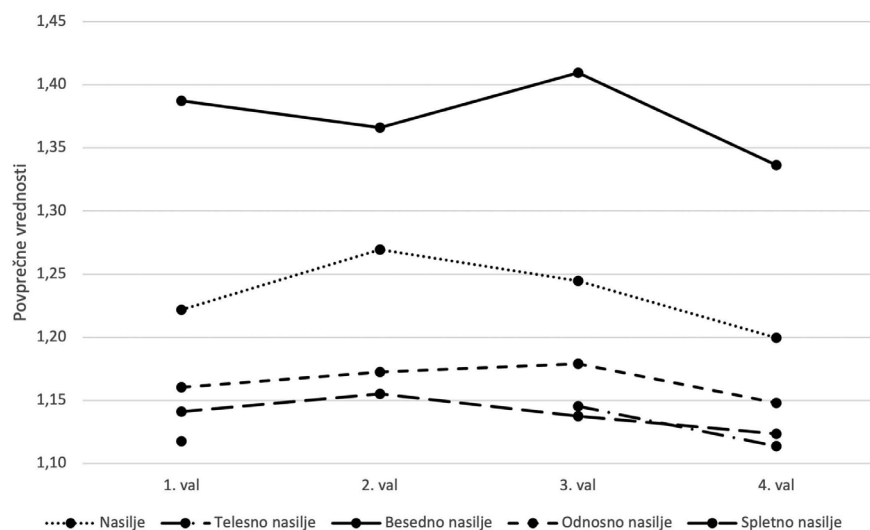
Pri spremenljivki *besedno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 19,34; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,60; p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -5,62; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v tretjem merjenju poročali o najvišjih rezultatih besednega nasilja, sledijo prvi val, drugi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,130$).

4. Odnosno nasilje

Pri spremenljivki *odnosno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 11,83; p = 0,008$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med posameznimi točkami zbiranja podatkov ne obstajajo (vsi $p > 0,024$).

551

5. Spletno nasilje

Slika 4: Izris povprečnih vrednosti za nasilna vedenja glede na štiri točke merjenja

Pri spremenljivki *spletno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne

razlike ($\chi^2(3) = 21,83; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,28; p = 0,001$) ter drugim in četrtem ($Z = -3,00; p = 0,003$) ter tretjim in četrtem ($Z = -2,65; p = 0,008$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih spletnega nasilja, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,310$).

6. Viktimizacija

Pri spremenljivki *viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 33,14; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -3,98; p < 0,001$), prvim in četrtem ($Z = -5,19; p < 0,001$), drugim in tretjim ($Z = -3,48; p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($Z = -3,10; p = 0,002$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih viktimizacije, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,124$).

7. Telesna viktimizacija (brez drugega vala)

Pri spremenljivki *telesna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v treh časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(2) = 11,65; p = 0,003$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,017$), so pokazale, da statistično značilne razlike med posameznimi točkami merjenja ne obstajajo (vsi $p > 0,028$).

8. Besedna viktimizacija

Pri spremenljivki *besedna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 38,16; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -3,52; p < 0,001$), prvim in tretjim ($Z = -3,68; p < 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -5,40; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih besedne viktimizacije, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,033$).

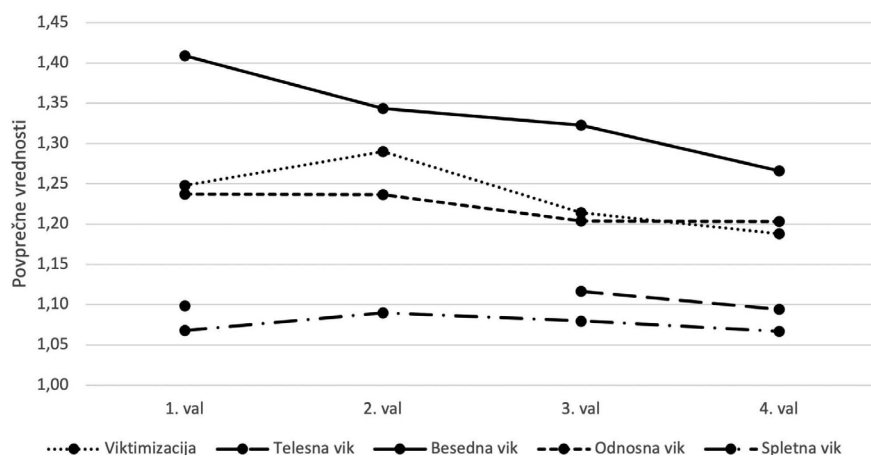
9. Odnosna viktimizacija

Pri spremenljivki *odnosna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 14,80$; $p = 0,002$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -2,76$; $p = 0,006$) ter prvim in četrtem ($Z = -2,64$; $p = 0,008$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih odnosne viktimizacije, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,087$).

10. Spletna viktimizacija

Pri spremenljivki *spletna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 14,96$; $p = 0,002$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med štirimi merjenji ne obstajajo (vsi $p > 0,010$).

553

Slika 5: Izris povprečnih vrednosti za različne oblike viktimizacije glede na štiri točke merjenja

1.4 Druge mere: empatija, lestvice anksioznosti, čuječnost, pripadnost, različnost in prispevanje

Tabela 4: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za ostale vprašalnike v štirih točkah merjenja

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Empatična skrb	418	3,76	0,60	3,75	0,61	3,64	0,64	3,02	0,50
Zavzemanje perspektive	417	3,35	0,60	3,42	0,63	3,38	0,66	3,21	0,58
Anksioznost	415	2,90	0,73	2,95	0,76	2,87	0,80	3,03	0,78
Covid-anksioznost	415	3,19	0,91	3,06	0,93	2,70	0,93	2,68	0,94
Čustva	415	2,65	0,81	2,73	0,87	2,65	0,88	2,69	0,90
Skrb	415	3,41	0,85	3,38	0,86	3,38	0,86	3,33	0,88
Odločanje	415	3,06	0,90	3,09	0,92	3,09	0,92	3,08	0,96
Pripadnost	417	3,12	0,52	3,05	0,54	3,05	0,55	2,29	0,27
Čuječnost	413	3,76	0,91	3,73	0,93	3,72	0,99	3,34	1,00
Različnost	414	3,58	0,86	3,65	0,89	3,66	0,91	3,65	0,94
Prispevanje	413	2,60	0,63	2,56	0,61	2,55	0,63	2,49	0,65

1. Empatična skrb

Pri spremenljivki *empatična skrb* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 451,58$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -5,56$; $p < 0,001$), prvim in četrtem ($Z = -14,89$; $p < 0,001$), drugim in tretjim ($Z = -4,63$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -15,06$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -13,48$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih empatične skrbi, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,656$).

2. Zavzemanje perspektive

Pri spremenljivki *zavzemanje perspektive* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 78,86$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -5,01$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -7,33$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -5,91$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih zavzemanja perspektive, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,056$).

3. Anksioznost

Pri spremenljivki *anksioznost* rezultati kažejo, da med skupinami obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke časa merjenja ($F(3, 412) = 13,09; p < 0,001$). Bonferronijeve parne primerjave (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) so pokazale, da se med seboj statistično značilno razlikujeta prva in četrta točka merjenja ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v četrtem merjenju poročali o najvišjih rezultatih anksioznosti, sledijo drugi val, prvi val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,013$).

4. Covid-19 anksioznost

Pri spremenljivki *COVID-19 anksioznost* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 226,66; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -3,49; p < 0,001$), prvim in tretjim ($Z = -11,83; p < 0,001$), prvim in četrtem ($Z = -11,00; p < 0,001$), drugim in tretjim ($Z = -10,13; p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($Z = -9,39; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih COVID-19 anksioznosti, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,194$).

555

5. Čustva

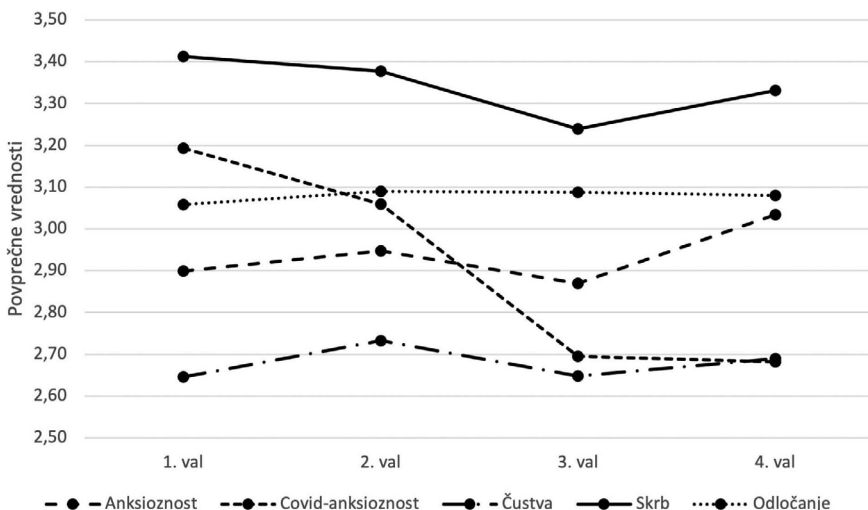
Pri spremenljivki *čustva* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 9,52; p = 0,023$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -2,81; p = 0,005$) ter drugim in tretjim ($Z = -2,91; p = 0,004$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih čustev, sledijo četrti val, tretji val in nazadnje prva točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,067$).

6. Skrb

Pri spremenljivki *skrb* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 25,98; p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -5,23; p < 0,001$) ter drugim in tretjim ($Z = -4,73; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih skrbi, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,013$).

7. Odločanje

Pri spremenljivki *odločanje* ($\chi^2(3) = 0,34$; $p = 0,952$) se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov ne obstajajo statistično značilne razlike.

Slika 6: Izris povprečnih vrednosti za lestvice, merjene na vprašalniku o anksioznosti glede na štiri točke merjenja

8. Pripadnost

Pri spremenljivki *pripadnost* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 531,77$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -2,86$; $p = 0,004$), prvim in četrtem ($Z = -16,44$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -15,87$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -15,75$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih pripadnosti, sledijo tretji val, četrti val in nazadnje prva točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,009$).

9. Čuječnost

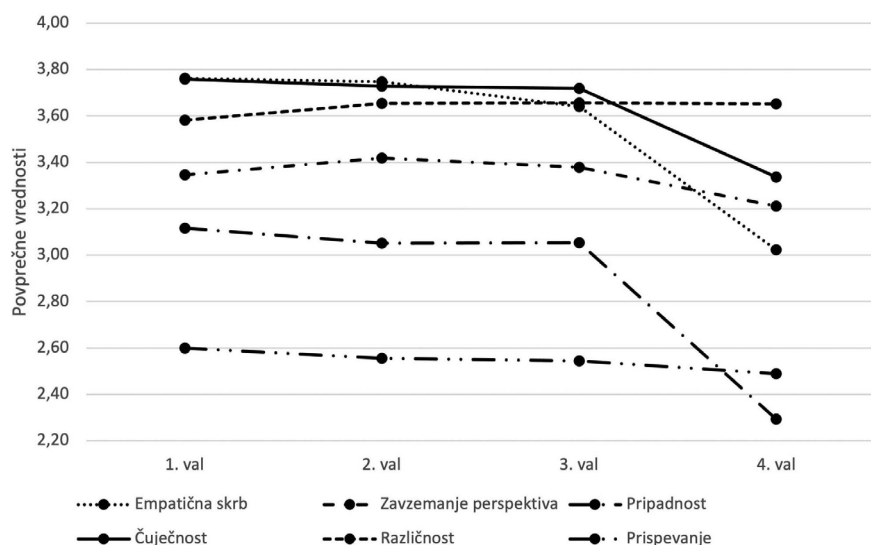
Pri spremenljivki čuječnost rezultati kažejo, da med skupinami obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke časa merjenja ($F(3, 410) = 8,46$; $p < 0,001$). Bonferronijeve parne primerjave (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) so pokazale, da se med seboj statistično značilno raz-

likujeta prva in četrta točka merjenja ($p < 0,001$), druga in četrta ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih čuječnosti, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p = 1,000$).

10. Različnost

Pri spremenljivki *različnost* ($\chi^2(3) = 1,55$; $p = 0,671$) se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov statistično značilne razlike ne obstajajo.

11. Prispevanje

557

Slika 7: Izris povprečnih vrednosti za merjene lestvice glede na štiri točke merjenja

Pri spremenljivki *prispevanje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov obstajajo statistično značilne razlike ($\chi^2(3) = 20,26$; $p < 0,001$). Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,98$; $p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($Z = -2,79$; $p = 0,005$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih prispevanja, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,015$).

2.0 Trendi po letnikih

2.1 Zunanji in notranji viri

Tabela 5: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za zunanje in notranje vire v štirih točkah merjenja za deveti razred

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Podpora	122	3,20	0,48	3,07	0,51	3,04	0,56	3,03	0,63
Opolnomočenje	122	3,45	0,39	3,36	0,47	3,32	0,47	3,31	0,55
Meje in pričakovanja	119	3,14	0,43	3,09	0,47	3,05	0,46	3,13	0,50
Konstruktivna raba časa	119	2,73	0,58	2,68	0,59	2,68	0,63	2,58	0,67
Zavezanost učenju	117	3,21	0,38	3,16	0,46	3,06	0,48	3,10	0,52
Pozitivne vrednote	109	3,30	0,36	3,22	0,39	3,20	0,42	3,22	0,45
Socialne spretnosti	109	3,24	0,39	3,18	0,45	3,09	0,50	3,22	0,51
Pozitivna identiteta	109	3,03	0,56	2,95	0,54	2,91	0,67	2,84	0,72

Tabela 6: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za zunanje in notranje vire v štirih točkah merjenja za prvi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Podpora	104	3,15	0,47	3,00	0,55	3,04	0,54	3,05	0,54
Opolnomočenje	104	3,44	0,41	3,40	0,48	3,39	0,49	3,35	0,51
Meje in pričakovanja	103	3,21	0,37	3,22	0,38	3,16	0,41	3,13	0,46
Konstruktivna raba časa	103	2,64	0,52	2,58	0,63	2,58	0,62	2,63	0,62
Zavezanost učenju	103	3,05	0,38	3,01	0,42	2,94	0,43	2,98	0,49
Pozitivne vrednote	103	3,19	0,39	3,23	0,38	3,26	0,42	3,19	0,43
Socialne spretnosti	103	3,12	0,43	3,14	0,46	3,22	0,49	3,15	0,51
Pozitivna identiteta	103	2,92	0,55	2,93	0,59	2,92	0,58	2,90	0,62

Tabela 7: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za zunanje in notranje vire v štirih točkah merjenja za drugi letnik

	N	Prvi val		Drugi val		Tretji val		Četrti val	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Podpora	122	3,11	0,51	2,93	0,58	2,88	0,59	2,87	0,57
Opolnomočenje	122	3,47	0,40	3,36	0,48	3,31	0,44	3,31	0,53
Meje in pričakovanja	122	3,18	0,42	3,13	0,41	3,03	0,45	3,01	0,48
Konstruktivna raba časa	122	2,54	0,53	2,50	0,57	2,47	0,54	2,45	0,63
Zavezanost učenju	122	3,09	0,44	2,99	0,45	2,90	0,49	2,97	0,47
Pozitivne vrednote	122	3,27	0,34	3,22	0,35	3,15	0,36	3,17	0,38
Socialne spretnosti	122	3,16	0,43	3,16	0,41	3,09	0,48	3,07	0,49
Pozitivna identiteta	122	2,88	0,60	2,76	0,58	2,75	0,63	2,81	0,57

Tabela 8: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za zunanje in notranje vire v štirih točkah merjenja za tretji letnik

559

	N	Prvi val		Drugi val		Tretji val		Četrti val	
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Podpora	104	3,03	0,56	2,91	0,60	2,83	0,60	2,88	0,63
Opolnomočenje	104	3,40	0,49	3,37	0,48	3,33	0,48	3,30	0,54
Meje in pričakovanja	104	3,08	0,42	3,03	0,47	2,95	0,46	2,95	0,52
Konstruktivna raba časa	104	2,62	0,58	2,54	0,57	2,50	0,60	2,50	0,65
Zavezanost učenju	104	3,08	0,42	3,05	0,44	3,00	0,50	3,07	0,51
Pozitivne vrednote	103	3,18	0,37	3,13	0,38	3,09	0,37	3,12	0,41
Socialne spretnosti	102	3,06	0,40	3,05	0,40	2,99	0,42	3,08	0,44
Pozitivna identiteta	102	2,81	0,54	2,83	0,56	2,78	0,57	2,84	0,61

1. Podpora

Pri spremenljivki *podpora* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 446) = 29,87; p < 0,001$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov pa se ni izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1344) = 1,01; p = 0,427$).

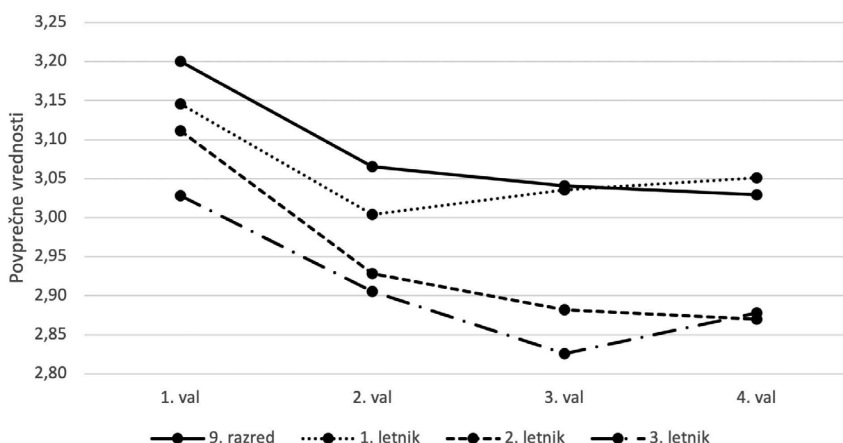
ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala, da se znotraj 1. letnika ($F(3, 101) = 4,06; p = 0,009$) razlikujejo aritmetične sredine med prvim in drugim valom zbiranja podatkov ($p = 0,006$). Pri tem so povprečne vred-

nosti najvišje v prvem valu, sledijo četrti val, tretji val in nazadnje druga točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,139$).

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala tudi, da se znotraj 2. letnika ($F(3, 119) = 16,74$; $p < 0,001$) razlikujejo povprečja med prvim in drugim valom zbiranja podatkov ($p < 0,001$), prvim in tretjim valom ($p < 0,001$) ter prvim in četrtem valom zbiranja podatkov ($p < 0,001$). Pri tem so povprečne vrednosti najvišje v prvem valu, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,931$).

Po drugi strani lahko s pomočjo Friedmannovega testa v skupini 3. letnika ($\chi^2(3) = 22,51$; $p < 0,001$) med posameznimi valovi opazimo statistično značilne razlike. Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -3,30$; $p = 0,001$), prvim in tretjim ($Z = -4,60$; $p < 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -3,38$; $p = 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih podpore, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,048$).

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala tudi, da se znotraj 9. razreda ($F(3, 119) = 5,81$; $p = 0,001$) razlikujejo povprečja med prvim in drugim valom zbiranja podatkov ($p = 0,001$), prvim in tretjim valom ($p = 0,003$) ter prvim in četrtem valom zbiranja podatkov ($p = 0,003$). Pri tem so povprečne vrednosti najvišje v prvem valu, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p = 1,000$).

Slika 8: Izris povprečnih vrednosti za podporo glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

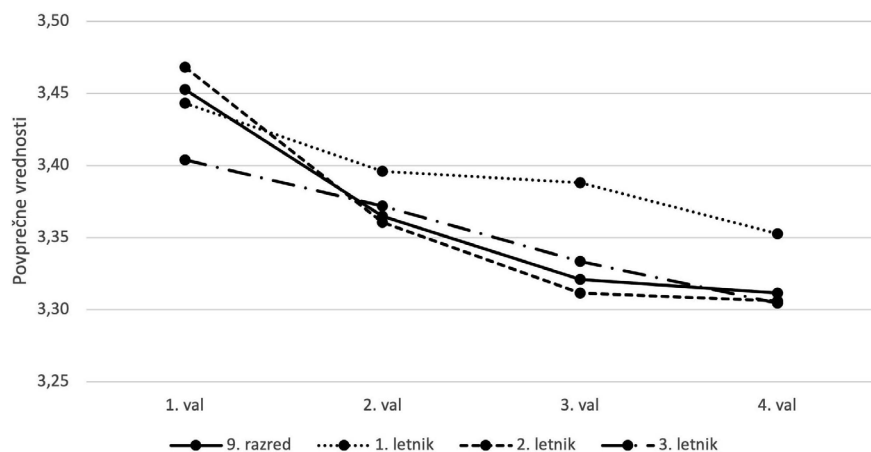
2. Opolnomočenje

Pri spremenljivki *opolnomočenje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 3,95$; $p = 0,267$) in 3. letnika ($\chi^2(3) = 2,95$; $p = 0,399$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Po drugi strani v skupini 2. letnika ($\chi^2(3) = 19,50$; $p < 0,001$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 11,20$; $p = 0,011$) med vsemi štirimi časovnimi točkami merjenja obstajajo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence *_ce* v 2. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -2,67$; $p = 0,008$), prvim in tretjim ($Z = -4,25$; $p < 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -3,64$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice *_ki* v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih opolnomočenja, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,113$).

Parne primerjave za udeležence v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -3,26$; $p = 0,001$) in prvim in četrtem ($Z = -3,09$; $p = 0,002$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice *_ki* v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih opolnomočenja, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,044$).

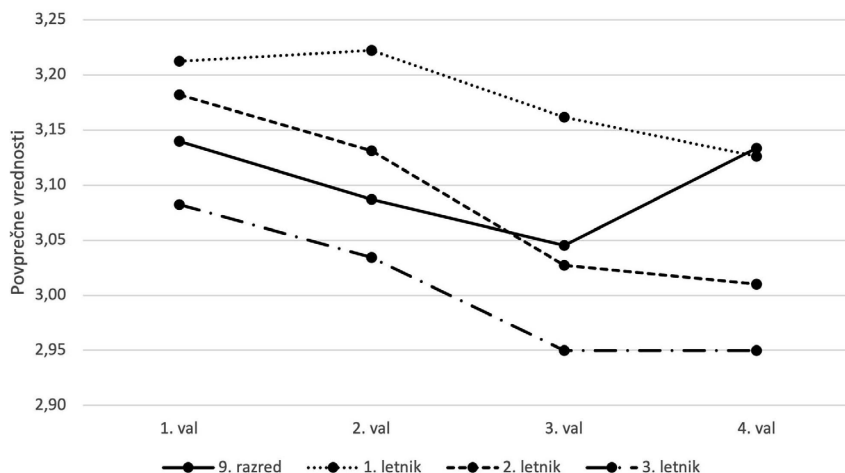
Slika 9: Izris povprečnih vrednosti za opolnomočenje glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

3. Meje in pričakovanja

Pri spremenljivki *meje in pričakovanja* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 442) = 15,15$; $p < 0,001$), prav tako je signifikantna interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov ($F(9, 1332) = 2,09$; $p = 0,028$).

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala, da se znotraj 1. letnika ($F(3, 100) = 2,32$; $p = 0,080$) in 9. razreda ($F(3, 116) = 2,61$; $p = 0,055$) meritve v posameznih valovih zbiranja podatkov med seboj ne razlikujejo statistično pomembno.

Po drugi strani se znotraj 2. letnika ($F(3, 119) = 11,47$; $p < 0,001$) med seboj statistično značilno razlikujeta prva in tretja točka merjenja ($p < 0,001$), prva in četrta ($p < 0,001$), druga in tretja ($p = 0,003$) ter druga in četrta ($p = 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih mej in pričakovanj, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,598$). Prav tako se znotraj 3. letnika ($F(3, 101) = 15,15$; $p = 0,002$) med seboj statistično značilno razlikujeta prva in tretja točka merjenja ($p = 0,002$). Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih mej in pričakovanj, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,020$).

Slika 10: Izris povprečnih vrednosti za meje in pričakovanje glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

4. Konstruktivna raba časa

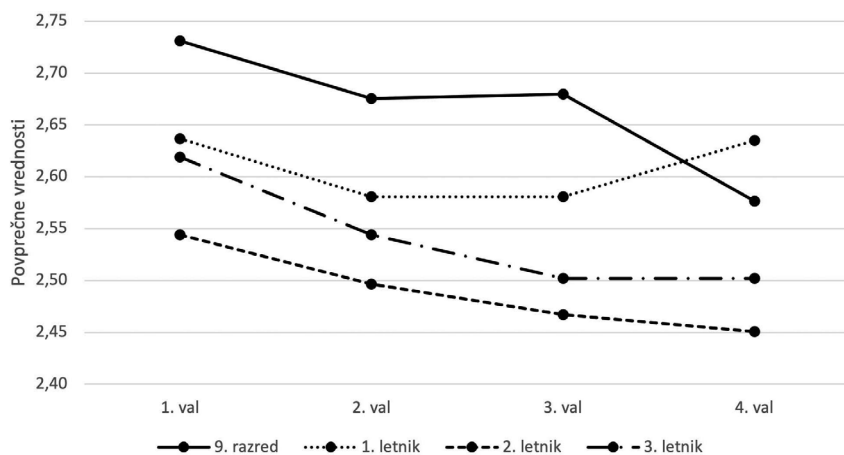
Pri spremenljivki *konstruktivna raba časa* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 442) = 5,13$; $p = 0,002$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov pa se ni izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1332) = 0,87$; $p = 0,551$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da znotraj 1. letnika ($F(3, 100) = 0,64$; $p = 0,594$) ter 3. letnika ($F(3, 101) = 2,33$; $p = 0,079$) ni statistično značilnih razlik med povprečji podatkov v posameznih meritvah.

Po drugi strani lahko s pomočjo Friedmannovega testa v skupini 2. letnika ($\chi^2(3) = 16,52$; $p = 0,001$) med posameznimi valovi opazimo statistično značilne razlike. Parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -3,13$; $p = 0,002$) ter prvim in četrtim ($Z = -2,87$; $p = 0,004$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih konstruktivne rabe časa, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,057$).

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala tudi, da se znotraj 9. razreda ($F(3, 116) = 3,44$; $p = 0,019$) povprečja statistično značilno razlikujejo, a Bonferronijeve parne primerjave statistično pomembnih razlik niso potrdile (vsi $p > 0,010$).

563

Slika 11: Izris povprečnih vrednosti za konstruktivno rabo časa glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

5. Zavezanost učenju

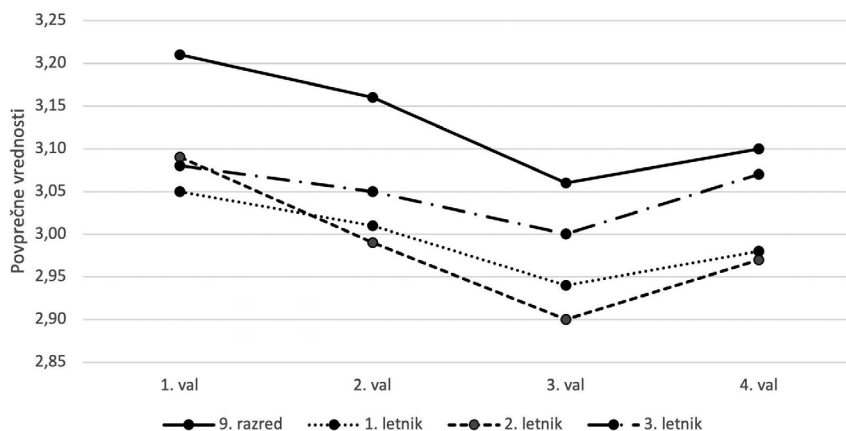
Pri spremenljivki *zavezanost učenju* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 440) = 5,13; p < 0,001$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov pa se ni izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1326) = 0,88; p = 0,547$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da znotraj 3. letnika ($F(3, 101) = 1,97; p = 0,123$) ni statistično značilnih razlik med povprečji podatkov v posameznih meritvah.

ANOVA za ponovljene meritve z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) je pokazala, da se znotraj 1. letnika ($F(3, 100) = 3,30; p = 0,023$) povprečja statistično značilno razlikujejo, a Bonferronijeve parne primerjave statistično pomembnih razlik niso potrdile (vsi $p > 0,012$).

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala, da se znotraj 2. letnika ($F(3, 119) = 10,46; p < 0,001$) povprečja statistično značilno razlikujejo; Bonferronijeve parne primerjave so pokazale, da se med seboj statistično značilno razlikujejo prvi in drugi ($p = 0,006$), prvi in tretji ($p < 0,001$) ter prvi in četrti ($p = 0,005$) val zbiranja podatkov. Pri tem so najvišja povprečja dosegli v prvem valu, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,023$).

S pomočjo Friedmannovega testa v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 4,26; p = 0,235$) med posameznimi valovi v zavezanosti učenju ne moremo potrditi statistično značilnih razlik.

Slika 12: Izris povprečnih vrednosti za zavezanost učenju glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

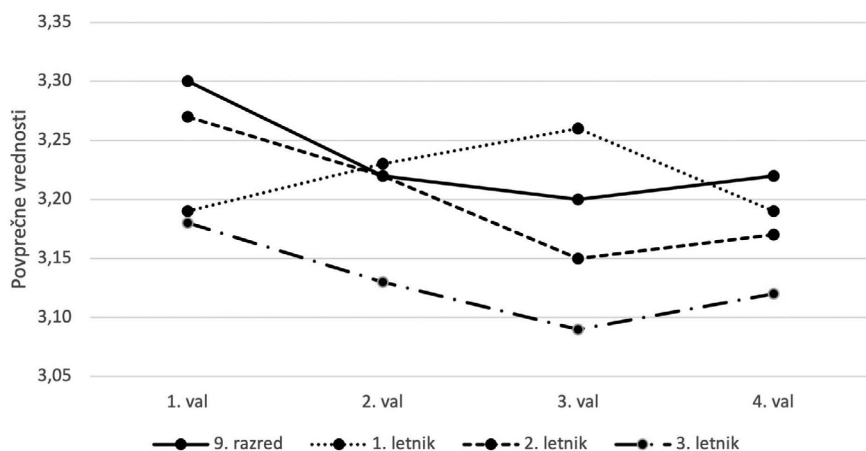
6. Pozitivne vrednote

Pri spremenljivki *pozitivne vrednote* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 431) = 4,95; p = 0,002$), prav tako je signifikantna interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov ($F(9, 1299) = 2,88; p = 0,002$).

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala, da se znotraj 1. letnika ($F(3, 100) = 2,67; p = 0,051$) in 9. razreda ($F(3, 106) = 2,31; p = 0,081$) meritve pozitivnih vrednot v posameznih valovih zbiranja podatkov med seboj ne razlikujejo statistično pomembno.

Po drugi strani se znotraj 2. letnika ($F(3, 119) = 7,93; p < 0,001$) med seboj statistično značilno razlikujeta prva in tretja točka merjenja ($p < 0,001$) ter prva in četrta ($p = 0,005$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih pozitivnih vrednot, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,062$). Parne primerjave so pokazale, da se znotraj 3. letnika ($F(3, 100) = 2,71; p = 0,049$) med seboj statistično značilno ne razlikuje nobena točka zbiranja podatkov (vsi $p > 0,030$).

565

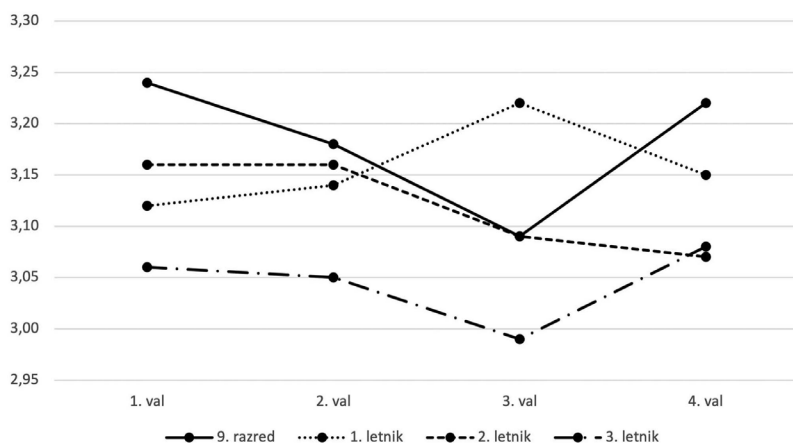

Slika 13: Izris povprečnih vrednosti za pozitivne vrednote glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

7. Socialne spretnosti

Pri spremenljivki *socialne spretnosti* rezultati kažejo, da ne obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja – ni glavnega učinka

($F(3, 430) = 1,88$; $p = 0,132$), interakcija se je sicer izkazala za statistično značilno ($F(9, 1296) = 3,23$; $p = 0,001$), a je nadalje nismo interpretirali.

Slika 14: Izris povprečnih vrednosti za socialne spretnosti glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

8. Pozitivna identiteta

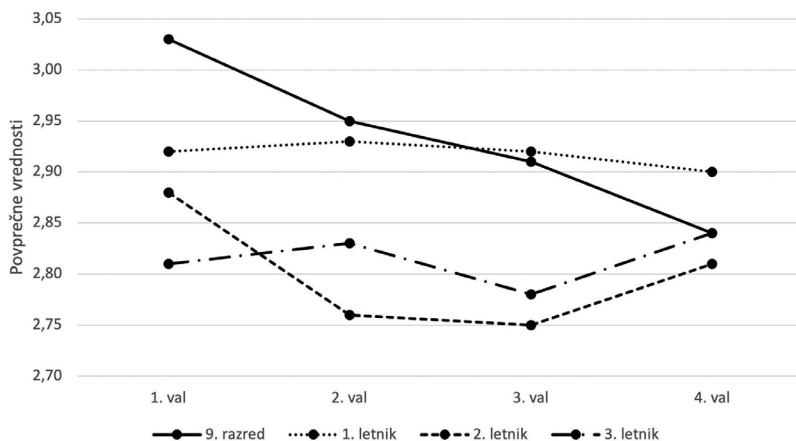
Pri spremenljivki *pozitivna identiteta* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 430) = 2,95$; $p = 0,032$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov se je prav tako izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1296) = 1,89$; $p = 0,049$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da znotraj 1. letnika ($F(3, 100) = 0,12$; $p = 0,951$) in 3. letnika ($F(3, 99) = 0,69$; $p = 0,563$) ni statistično značilnih razlik med povprečji podatkov v posameznih meritvah.

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala, da se znotraj 2. letnika ($F(3, 119) = 4,09$; $p = 0,008$) povprečja statistično značilno razlikujejo, Bonferronijeve parne primerjave so pokazale, da se med seboj statistično značilno razlikujeta prvi in drugi ($p = 0,008$) val zbiranja podatkov. Pri tem so najvišja povprečja dosegli v prvem valu, sledijo četrti val, drugi val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,066$).

S pomočjo Friedmannovega testa lahko potrdimo, da v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 13,66$; $p = 0,003$) med posameznimi valovi v pozitivni identiteti obstajajo statistično značilne razlike, natančneje med prvim in četrtem valom zbiranja podatkov ($Z = -3,13$; $p = 0,002$). Pri tem so najvišja povprečja dosegli v prvem valu, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,027$).

Slika 15: Izris povprečnih vrednosti za pozitivno identiteto glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

567

2.2 Pozitivni razvoj mladih

Tabela 9: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za pozitivni razvoj mladih v štirih točkah merjenja za deveti razred

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Kompetentnost	106	3,38	0,66	3,41	0,68	3,36	0,71	3,36	0,74
Samozavest	106	3,43	0,94	3,48	0,91	3,42	1,01	3,38	1,05
Karakter	104	3,97	0,52	3,92	0,52	3,85	0,57	3,92	0,57
Skrb	104	4,11	0,65	4,02	0,67	3,88	0,71	3,97	0,67
Povezanost	103	3,77	0,55	3,70	0,63	3,62	0,68	3,70	0,74

Tabela 10: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za pozitivni razvoj mladih v štirih točkah merjenja za prvi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Kompetentnost	102	3,33	0,62	3,23	0,69	3,38	0,66	3,40	0,67
Samozavest	102	3,45	0,82	3,59	0,82	3,60	0,76	3,52	0,84
Karakter	101	3,84	0,50	3,89	0,52	3,90	0,51	3,83	0,50

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Skrb	101	4,11	0,62	3,98	0,73	4,01	0,69	3,98	0,76
Povezanost	101	3,79	0,56	3,75	0,56	3,79	0,57	3,70	0,62

Tabela 11: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za pozitivni razvoj mladih v štirih točkah merjenja za drugi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Kompetentnost	122	3,30	0,57	3,18	0,61	3,24	0,61	3,25	0,57
Samozavest	122	3,43	0,88	3,38	0,92	3,46	0,82	3,52	0,84
Karakter	122	3,97	0,47	3,96	0,45	3,91	0,47	3,94	0,54
Skrb	122	4,12	0,71	4,12	0,71	4,03	0,70	4,04	0,78
Povezanost	121	3,76	0,58	3,70	0,63	3,64	0,67	3,62	0,70

Tabela 12: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za pozitivni razvoj mladih v štirih točkah merjenja za tretji letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Kompetentnost	101	3,29	0,53	3,26	0,59	3,34	0,54	3,35	0,60
Samozavest	101	3,41	0,86	3,47	0,82	3,48	0,82	3,60	0,89
Karakter	100	3,89	0,47	3,88	0,44	3,84	0,48	3,88	0,47
Skrb	100	4,08	0,63	4,01	0,67	3,96	0,71	3,88	0,75
Povezanost	99	3,63	0,67	3,66	0,66	3,62	0,65	3,57	0,69

1. Kompetentnost

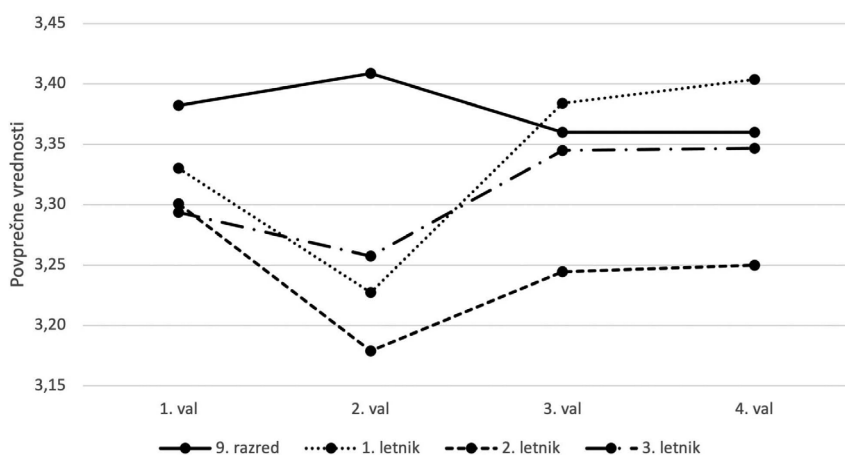
Pri spremenljivki *kompetentnost* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 425) = 5,35$; $p = 0,001$), prav tako je signifikantna interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov ($F(9, 1281) = 2,36$; $p = 0,012$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da se znotraj 3. letnika ($F(3, 98) = 2,07$; $p = 0,109$) in 9. razreda ($F(3, 103) = 0,67$; $p = 0,571$) meritve kompetentnosti v posameznih valovih zbiranja podatkov med seboj ne razlikujejo statistično pomembno.

Po drugi strani pa se znotraj 1. letnika ($F(3, 99) = 5,83$; $p = 0,001$) med seboj statistično značilno razlikujeta druga in tretja ($p = 0,002$) ter druga in četrta ($p = 0,008$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posamezniki v četrtem merjenju

poročali o najvišjih rezultatih kompetentnosti, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje druga točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,128$).

Podobno je znotraj 2. letnika ($F(3, 119) = 4,13$; $p = 0,008$), kjer se med seboj statistično značilno razlikujeta prva in druga ($p = 0,004$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih kompetentnosti, sledijo četrti val, tretji val in nazadnje druga točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,439$).

569

Slika 16: Izris povprečnih vrednosti za kompetentnost glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

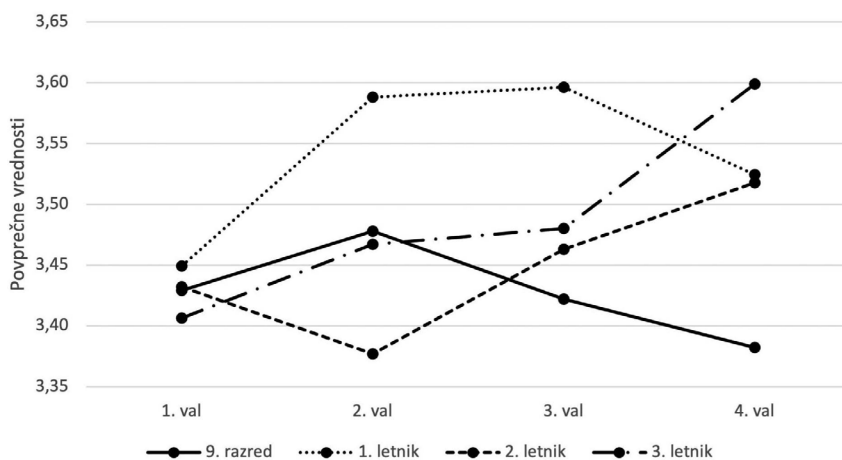
2. Samozavest

Pri spremenljivki *samozavest* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 2. letnika ($\chi^2(3) = 3,71$; $p = 0,294$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 5,04$; $p = 0,169$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Po drugi strani lahko v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 15,88$; $p = 0,001$) in 3. letnika ($\chi^2(3) = 10,26$; $p = 0,016$) med vsemi štirimi časovnimi točkami merjenja opazimo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence_ke v 1. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -2,65$; $p = 0,008$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v tretjem merjenju poročali o najvišjih rezultatih samozavesti, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje prva točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,016$).

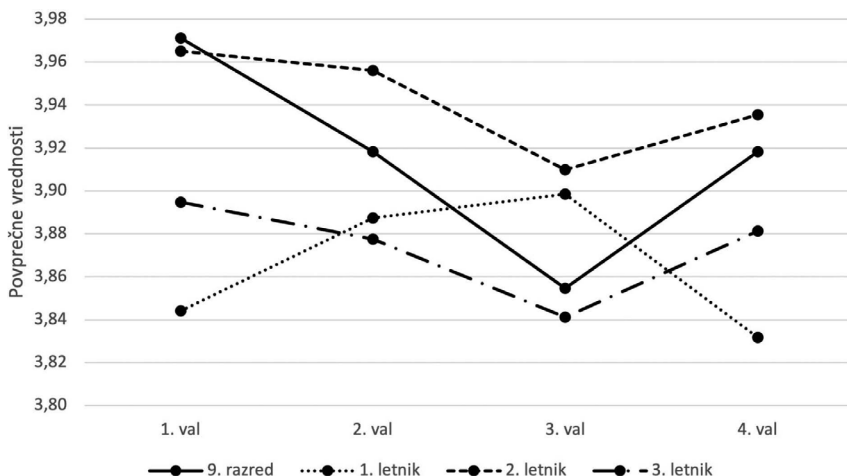
Parne primerjave za udeležence v 3. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -2,96$; $p = 0,003$) ter drugim in četrtem ($Z = -2,82$; $p = 0,005$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v četrtem merjenju poročali o najvišjih rezultatih samozavesti, sledijo tretji val, drugi val in nazadnje prva točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,029$).

Slika 17: Izris povprečnih vrednosti za samozavest glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

3. Karakter

Pri spremenljivki *karakter* rezultati kažejo, da med letniki ne obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 421) = 1,41$; $p = 0,240$), prav tako ni signifikantna interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov ($F(9, 1269) = 1,00$; $p = 0,442$).

Slika 18: Izris povprečnih vrednosti za karakter glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

571

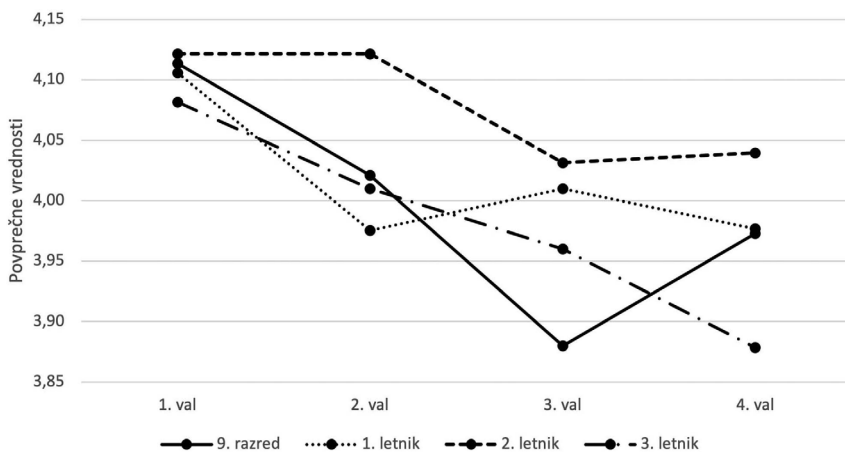
4. Skrb

Pri spremenljivki *skrb* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 421) = 9,59; p < 0,001$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov pa se ni izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1269) = 1,31; p = 0,227$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da znotraj 1. letnika ($F(3, 98) = 2,04; p = 0,114$) in 2. letnika ($F(3, 119) = 1,79; p = 0,154$) ni statistično značilnih razlik med povprečji podatkov v posameznih meritvah.

ANOVA za ponovljene meritve je z Bonferronijevimi parnimi primerjavami (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazala, da se znotraj 3. letnika ($F(3, 97) = 4,01; p = 0,010$) povprečja statistično značilno razlikujejo; Bonferronijeve parne primerjave so pokazale, da se med seboj statistično značilno razlikujeta prvi in četrti ($p = 0,004$) val zbiranja podatkov. Pri tem so najvišja povprečja dosegli v prvem valu, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,092$).

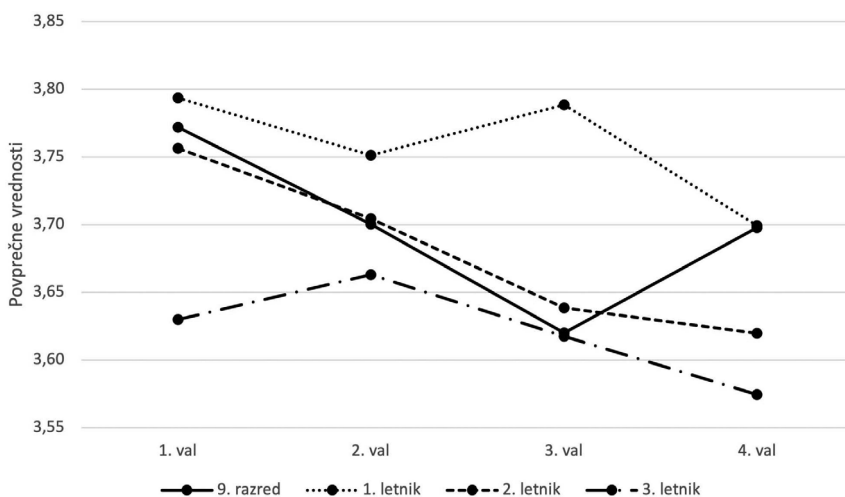
S pomočjo Friedmannovega testa lahko potrdimo, da v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 10,37; p = 0,016$) med posameznimi valovi pri skrbi obstajajo statistično značilne razlike, natančneje med prvim in tretjim valom zbiranja podatkov ($Z = -3,01; p = 0,003$). Pri tem so najvišja povprečja dosegli v prvem valu, sledijo drugi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,017$).

Slika 19: Izris povprečnih vrednosti za skrb glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

572

5. Povezanost

Slika 20: Izris povprečnih vrednosti za povezanost glede na štiri točke merjenja ločeno po letniku

Pri spremenljivki *povezanost* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 418) = 3,93$; $p = 0,009$), po drugi strani pa interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov ni signifikantna ($F(9, 1260) = 1,30$; $p = 0,233$).

ANOVA za ponovljene meritve je po drugi strani pokazala, da se niti znotraj 1. letnika ($F(3, 98) = 1,85; p = 0,144$) niti znotraj 2. letnika ($F(3, 118) = 2,61; p = 0,055$) in niti pri 3. letniku ($F(3, 96) = 1,08; p = 0,360$) ali pri 9. razredu ($F(3, 100) = 2,35; p = 0,077$) razlike med posameznimi valovi niso izkazale za statistično značilne.

2.3 Nasilje in viktimizacija

Tabela 13: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za nasilna vedenja v štirih točkah merjenja za deveti razred

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Nasilje	102	1,34	0,38	1,43	0,63	1,42	0,62	1,21	0,35
Telesno nasilje	102	1,26	0,44	/	/	1,33	0,70	1,12	0,39
Besedno nasilje	102	1,58	0,66	1,55	0,74	1,65	1,03	1,35	0,53
Odnosno nasilje	102	1,20	0,31	1,31	0,59	1,27	0,52	1,11	0,30
Spletno nasilje	102	1,17	0,34	1,23	0,55	1,20	0,49	1,18	0,50
Viktimizacija	102	1,52	0,70	1,63	0,98	1,43	0,73	1,25	0,50
Telesna viktimizacija	102	1,29	0,58	/	/	1,25	0,62	1,12	0,39
Besedna viktimizacija	102	1,80	1,11	1,75	1,08	1,65	1,03	1,33	0,68
Odnosna viktimizacija	102	1,48	0,72	1,50	0,95	1,40	0,78	1,29	0,64
Spletna viktimizacija	102	1,13	0,40	1,21	0,71	1,18	0,57	1,11	0,51

573

Tabela 14: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za nasilna vedenja v štirih točkah merjenja za prvi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Nasilje	101	1,14	0,27	1,21	0,36	1,17	0,45	1,24	0,65
Telesno nasilje	102	1,08	0,28	/	/	1,09	0,40	1,12	0,59
Besedno nasilje	101	1,24	0,49	1,30	0,47	1,17	0,50	1,37	0,77
Odnosno nasilje	101	1,09	0,23	1,12	0,35	1,11	0,45	1,18	0,63
Spletno nasilje	101	1,08	0,20	1,11	0,31	1,13	0,32	1,11	0,32
Viktimizacija	101	1,09	0,20	1,15	0,37	1,12	0,43	1,19	0,58
Telesna viktimizacija	102	1,03	0,14	/	/	1,07	0,44	1,12	0,59
Besedna viktimizacija	101	1,16	0,34	1,17	0,46	1,17	0,50	1,24	0,66

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Odnosna viktimizacija	101	1,09	0,26	1,13	0,35	1,12	0,45	1,20	0,60
Spletna viktimizacija	101	1,03	0,09	1,07	0,31	1,04	0,17	1,05	0,20

Tabela 15: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za nasilna vedenja v štirih točkah merjenja za drugi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Nasilje	121	1,15	0,23	1,19	0,31	1,17	0,35	1,14	0,36
Telesno nasilje	121	1,05	0,14	/	/	1,08	0,32	1,08	0,41
Besedno nasilje	121	1,28	0,41	1,29	0,46	1,19	0,48	1,24	0,52
Odnosno nasilje	121	1,12	0,25	1,09	0,22	1,14	0,39	1,11	0,25
Spletno nasilje	121	1,12	0,25	1,10	0,22	1,12	0,27	1,12	0,48
Viktimizacija	121	1,13	0,22	1,13	0,37	1,13	0,41	1,14	0,44
Telesna viktimizacija	121	1,03	0,13	/	/	1,08	0,39	1,08	0,41
Besedna viktimizacija	121	1,23	0,45	1,15	0,38	1,19	0,48	1,21	0,57
Odnosna viktimizacija	121	1,13	0,26	1,12	0,39	1,13	0,43	1,12	0,43
Spletna viktimizacija	121	1,04	0,12	1,04	0,14	1,06	0,25	1,06	0,46

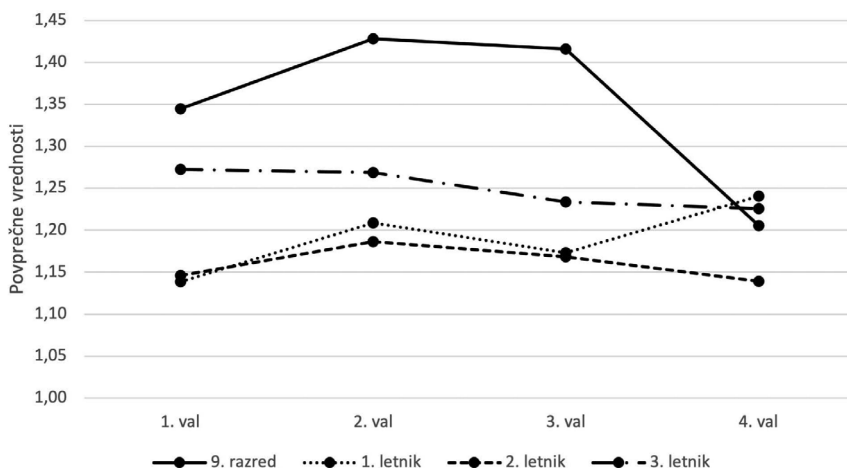
Tabela 16: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za nasilna vedenja v štirih točkah merjenja za tretji letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Nasilje	99	1,27	0,42	1,27	0,50	1,23	0,41	1,23	0,38
Telesno nasilje	99	1,10	0,26	/	/	1,09	0,33	1,07	0,28
Besedno nasilje	99	1,47	0,71	1,34	0,61	1,30	0,65	1,40	0,67
Odnosno nasilje	99	1,25	0,51	1,20	0,47	1,20	0,48	1,19	0,42
Spletno nasilje	98	1,20	0,38	1,19	0,42	1,11	0,23	1,09	0,24
Viktimizacija	99	1,27	0,41	1,27	0,52	1,19	0,37	1,19	0,36
Telesna viktimizacija	99	1,05	0,16	/	/	1,07	0,28	1,07	0,28
Besedna viktimizacija	99	1,48	0,75	1,33	0,67	1,30	0,65	1,28	0,55
Odnosna viktimizacija	99	1,27	0,55	1,22	0,48	1,19	0,43	1,21	0,46
Spletna viktimizacija	98	1,08	0,21	1,05	0,24	1,04	0,14	1,04	0,26

1. Nasilno vedenje

Pri spremenljivki *nasilno vedenje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh štirih časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 3,22$; $p = 0,359$) in 3. letnika ($\chi^2(3) = 5,56$; $p = 0,135$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Slika 21: Izris povprečnih vrednosti za nasilno vedenje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

Po drugi strani lahko v skupini 2. letnika ($\chi^2(3) = 12,00$; $p = 0,007$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 29,18$; $p < 0,001$) med vsemi štirimi časovnimi točkami merjenja opazimo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence_ke v 2. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med drugim in četrtem ($Z = -2,94$; $p = 0,003$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih nasilnega vedenja, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,050$).

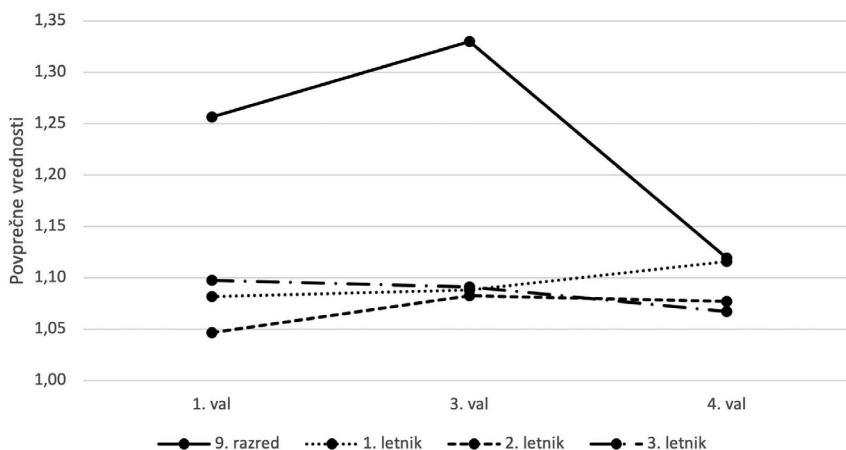
Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -4,71$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -4,22$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -5,23$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih nasilnega vedenja, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,351$).

2. Telesno nasilje (brez drugega vala)

Pri spremenljivki *telesno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v treh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(2) = 2,40$; $p = 0,302$), 2. letnika ($\chi^2(2) = 0,96$; $p = 0,618$) in 3. letnika ($\chi^2(2) = 3,33$; $p = 0,190$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Po drugi strani v skupini 9. razreda ($\chi^2(2) = 29,23$; $p < 0,001$) med tremi časovnimi točkami merjenja obstajajo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,017$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,57$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -4,22$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v tretjem merjenju poročali o najvišjih rezultatih telesnega nasilja, sledita prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,664$).

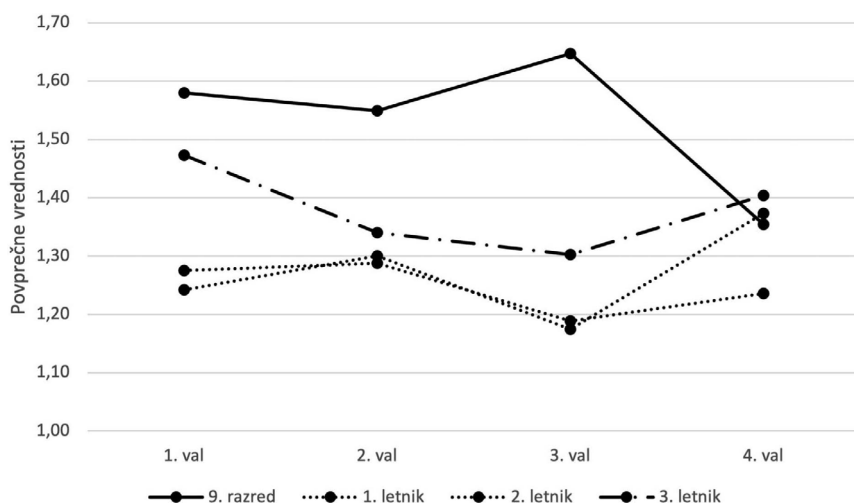
Slika 22: Izris povprečnih vrednosti za telesno nasilje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

3. Besedno nasilje

Pri spremenljivki *besedno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 18,88$; $p < 0,001$), 2. letnika ($\chi^2(3) = 26,96$; $p < 0,001$), 3. letnika ($\chi^2(3) = 25,19$; $p < 0,001$) ter 9. razreda ($\chi^2(3) = 17,17$; $p = 0,001$) statistično značilne razlike obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 1. in 2. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med skupinami ne obstajajo.

Po drugi strani so parne primerjave (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$) pokazale, da v skupini 3. letnika statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -2,96$; $p = 0,003$) valom zbiranja podatkov; pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih besednega nasilja, sledijo četrti val, drugi val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,025$), medtem ko je v skupini 9. razreda razvidno, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -4,17$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -4,15$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri slednjem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih besednega nasilja, sledijo tretji val, drugi val in nazadnje četrti točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,010$).

577

Slika 23: Izris povprečnih vrednosti za besedno nasilje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

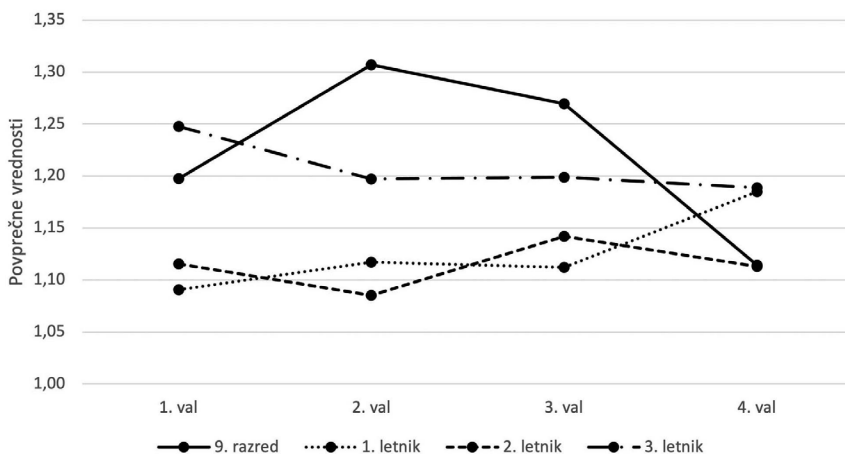
4. Odnosno nasilje

Pri spremenljivki *odnosno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 3,18$; $p = 0,364$), 2. letnika ($\chi^2(3) = 5,81$; $p = 0,121$) in 3. letnika ($\chi^2(3) = 7,67$; $p = 0,053$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Po drugi strani v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 22,29$; $p < 0,001$) med vsem štirimi časovnimi točkami merjenja obstajajo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,22$; p

= 0,001), drugim in četrtem ($Z = -3,77$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -4,17$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih odnosnega nasilje, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,077$).

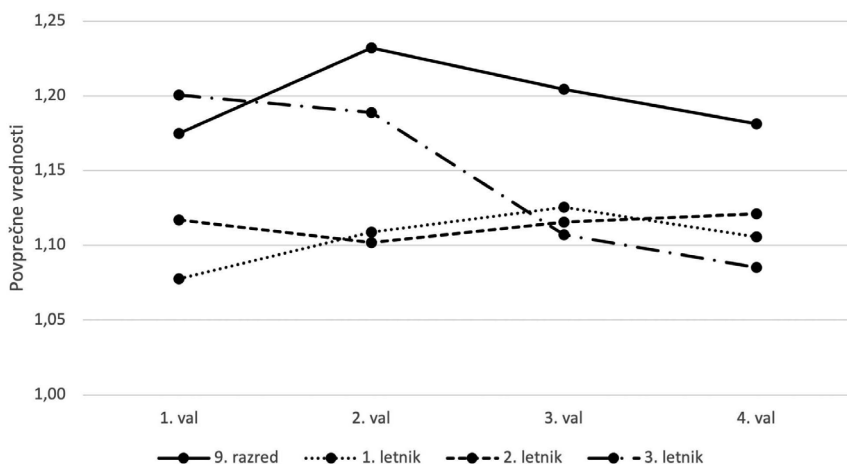
Slika 24: Izris povprečnih vrednosti za odnosno nasilje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

5. Spletno nasilje

Pri spremenljivki *spletno nasilje* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 6,12$; $p = 0,106$), 2. letnika ($\chi^2(3) = 3,43$; $p = 0,330$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 3,90$; $p = 0,273$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Po drugi strani v skupini 3. letnika ($\chi^2(3) = 32,39$; $p < 0,001$) med vsem štirimi časovnimi točkami merjenja obstajajo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence_ke v 3. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -2,84$; $p = 0,005$), prvim in četrtem ($Z = -4,21$; $p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($Z = -3,67$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih spletnega nasilja, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,019$).

Slika 25: Izris povprečnih vrednosti za spletno nasilje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

579

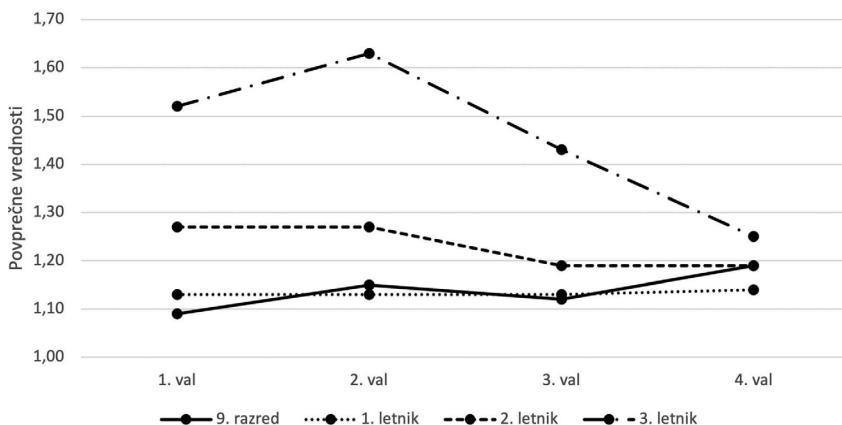
6. Viktimizacija

Pri spremenljivki *viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 10,02$; $p = 0,018$), 2. letnika ($\chi^2(3) = 8,01$; $p = 0,046$), 3. letnika ($\chi^2(3) = 22,73$; $p < 0,001$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 29,27$; $p < 0,001$) statistično značilne razlike obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 1. letniku (vsi $p > 0,031$) in 2. letniku (vsi $p > 0,016$) izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med posameznimi časovnimi točkami zbiranja podatkov ne obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 3. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in tretjim ($Z = -3,14$; $p = 0,002$) ter prvim in četrtem ($Z = -3,57$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih viktimizacije, sledijo prvi val, četrti val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,053$).

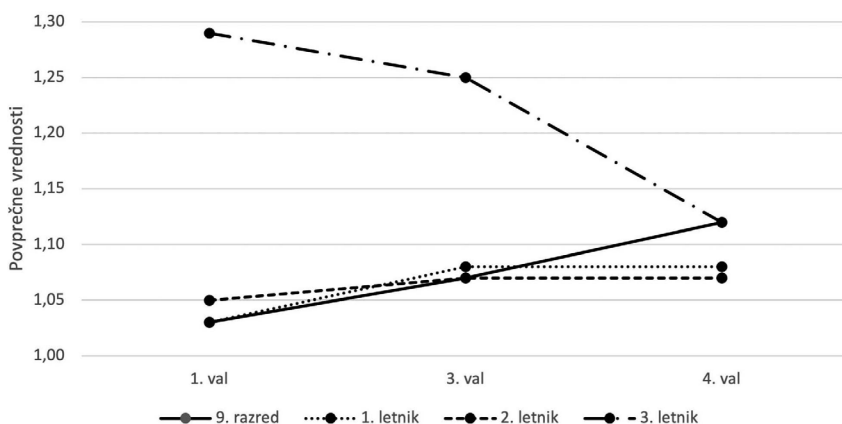
Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -5,08$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -3,96$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -3,91$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih viktimizacije, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,015$).

Slika 26: Izris povprečnih vrednosti za viktimizacijo v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

580

7. Telesna viktimizacija (brez drugega vala)

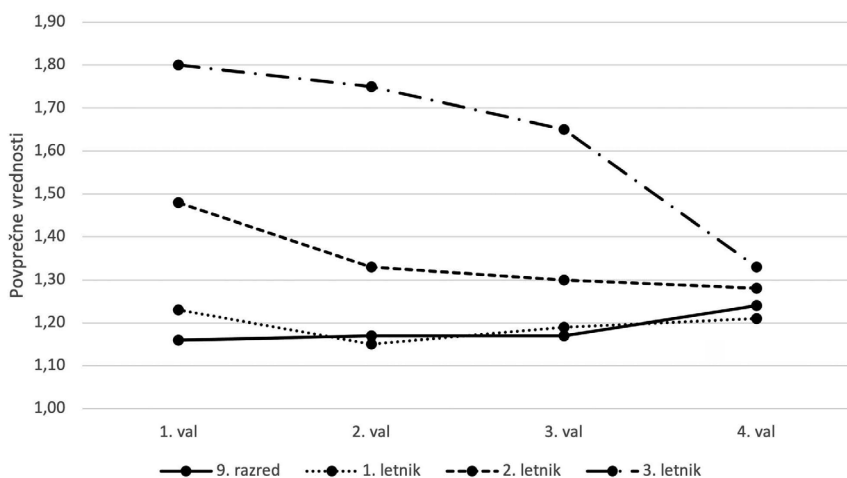
Slika 27: Izris povprečnih vrednosti za telesno viktimizacijo v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

Pri spremenljivki *telesna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v treh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(2) = 0,09$; $p = 0,954$), 2. letnika ($\chi^2(2) = 1,18$; $p = 0,554$) in 3. letnika ($\chi^2(2) = 1,50$; $p = 0,472$) statistično značilne razlike ne obstajajo.

Po drugi strani v skupini 9. razreda ($\chi^2(2) = 21,65$; $p < 0,001$) med tremi časovnimi točkami merjenja obstajajo statistično značilne razlike.

Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,017$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,95$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -2,75$; $p = 0,006$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih telesne viktimizacije, sledita tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,187$).

8. Besedna viktimizacija

581

Slika 28: Izris povprečnih vrednosti za besedno viktimizacijo v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

Pri spremenljivki *besedna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 5,33$; $p = 0,149$) statistično pomembne razlike ne obstajajo. Po drugi strani je opazno, da v skupini 2. letnika ($\chi^2(3) = 10,37$; $p = 0,016$), 3. letnika ($\chi^2(3) = 29,98$; $p < 0,001$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 38,89$; $p < 0,001$) statistično značilne razlike obstajajo.

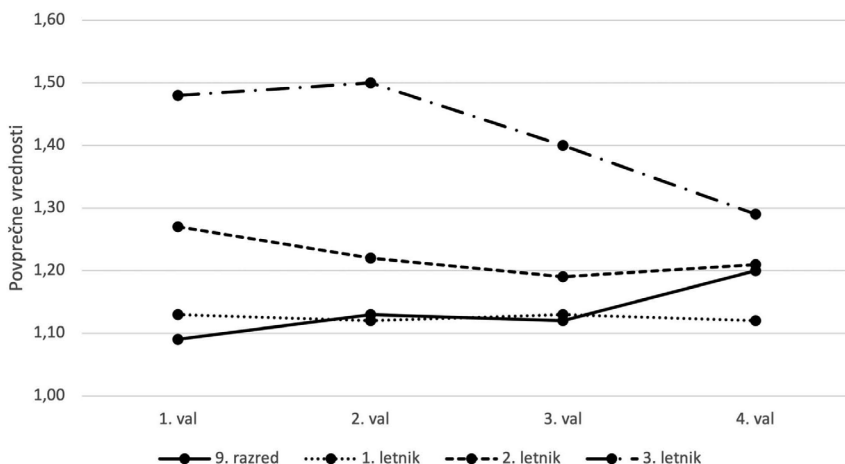
Parne primerjave za udeležence_ke v 2. letniku (vsi $p > 0,016$) izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med posameznimi časovnimi točkami zbiranja podatkov ne obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 3. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in drugim ($Z = -3,54$; $p < 0,001$), prvim in tretjim ($Z = -3,36$; $p = 0,001$) ter prvim in četrtem ($Z = -3,93$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju

poročali o najvišjih rezultatih besedne viktimizacije, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,363$).

Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -5,11$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -4,20$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -4,35$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih besedne viktimizacije, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,051$).

9. Odnosna viktimizacija

Slika 29: Izris povprečnih vrednosti za odnosno viktimizacijo v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

Pri spremenljivki *odnosna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 8,00$; $p = 0,046$), 2. letnika ($\chi^2(3) = 9,10$; $p = 0,028$), 3. letnika ($\chi^2(3) = 10,59$; $p = 0,014$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 10,67$; $p = 0,014$) statistično značilne razlike obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 1. letniku (vsi $p > 0,042$), 2. letniku (vsi $p > 0,021$) in 3. letniku (vsi $p > 0,021$), izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med posameznimi časovnimi točkami zbiranja podatkov ne obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -3,19$;

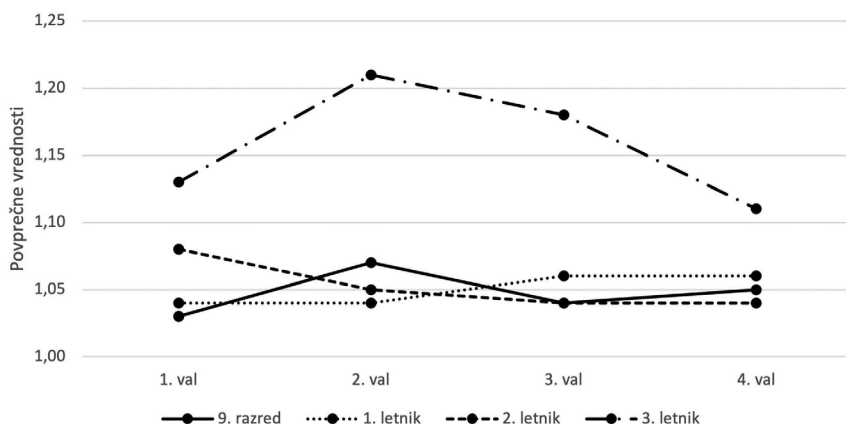

$p = 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih odnosne viktimizacije, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,095$).

10. Spletna viktimizacija

Pri spremenljivki *spletna viktimizacija* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 2,00$; $p = 0,574$) in 2. letnika ($\chi^2(3) = 6,63$; $p = 0,085$) statistično pomembne razlike ne obstajajo. Po drugi strani je opazno, da v skupini 3. letnika ($\chi^2(3) = 9,89$; $p = 0,020$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 9,97$; $p = 0,019$) statistično značilne razlike obstajajo.

Parne primerjave za udeležence_ke v 3. letniku (vsi $p > 0,018$) in 9. razredu (vsi $p > 0,027$), izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilne razlike med posameznimi časovnimi točkami zbiranja podatkov ne obstajajo.

583

Slika 30: Izris povprečnih vrednosti za spletno viktimizacijo v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

2.4 Empatija, anksioznost, čuječnost, različnost, pripadnost, prispevanje

Tabela 17 Numerusi, povprečja in standardne deviacije za empatijo, anksioznost, različnost, pripadnost in prispevanje v štirih točkah merjenja za deveti razred

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Empatična skrb	100	3,78	0,58	3,71	0,61	3,52	0,67	3,14	0,54
Zavzemanje perspektive	99	3,39	0,56	3,30	0,66	3,22	0,74	3,25	0,61
Anksioznost	97	2,91	0,76	2,98	0,79	2,80	0,90	3,10	0,85
Covid-anksioznost	97	3,09	0,86	2,92	0,97	2,49	0,89	2,54	1,00
Čustva	97	2,66	0,84	2,78	0,91	2,60	0,95	2,79	0,99
Skrb	97	3,40	0,89	3,40	0,83	3,14	1,03	3,41	0,94
Odločanje	97	3,08	0,95	3,09	0,95	2,98	1,06	3,09	1,02
Pripadnost	99	2,95	0,59	2,91	0,63	2,89	0,65	2,28	0,26
Čuječnost	98	3,86	0,93	3,83	0,98	3,96	1,07	3,33	1,00
Različnost	97	3,51	1,00	3,61	0,85	3,59	0,96	3,68	0,92
Prispevanje	98	2,74	0,69	2,61	0,69	2,55	0,66	2,45	0,64

Tabela 18: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za empatijo, anksioznost, različnost, pripadnost in prispevanje v štirih točkah merjenja za prvi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrty val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Empatična skrb	100	3,73	0,60	3,69	0,62	3,66	0,65	3,02	0,49
Zavzemanje perspektive	100	3,25	0,66	3,36	0,61	3,36	0,62	3,19	0,57
Anksioznost	100	2,74	0,63	2,79	0,67	2,73	0,71	2,88	0,76
Covid-anksioznost	100	3,06	1,01	3,12	0,93	2,74	1,00	2,57	0,98
Čustva	100	2,44	0,68	2,54	0,73	2,47	0,78	2,50	0,84
Skrb	100	3,36	0,83	3,27	0,84	3,16	0,89	3,20	0,89
Odločanje	100	2,93	0,83	3,00	0,83	2,98	0,91	2,95	0,93
Pripadnost	100	3,29	0,46	3,22	0,52	3,25	0,49	2,29	0,28
Čuječnost	100	3,96	0,84	3,87	0,89	3,84	0,95	3,14	1,00
Različnost	99	3,56	0,82	3,73	0,76	3,80	0,87	3,82	0,96
Prispevanje	100	2,59	0,61	2,57	0,58	2,60	0,59	2,59	0,69

Tabela 19: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za empatijo, anksioznost, različnost, pripadnost in prispevanje v štirih točkah merjenja za drugi letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Empatična skrb	121	3,84	0,60	3,84	0,62	3,73	0,60	2,98	0,50
Zavzemanje perspektive	121	3,44	0,61	3,55	0,61	3,51	0,65	3,27	0,59
Anksioznost	120	2,91	0,72	3,02	0,75	2,98	0,75	3,09	0,75
Covid-anksioznost	120	3,28	0,87	3,05	0,90	2,65	0,89	2,68	0,84
Čustva	120	2,64	0,81	2,80	0,86	2,75	0,86	2,73	0,84
Skrb	120	3,46	0,81	3,47	0,86	3,39	0,85	3,38	0,86
Odločanje	120	3,06	0,91	3,15	0,93	3,20	0,95	3,15	0,95
Pripadnost	121	3,15	0,45	3,05	0,47	3,06	0,48	2,32	0,28
Čuječnost	119	3,73	0,95	3,61	0,95	3,53	0,97	3,42	1,04
Različnost	120	3,62	0,86	3,73	0,91	3,59	0,91	3,53	0,92
Prispevanje	119	2,58	0,61	2,54	0,57	2,52	0,62	2,47	0,65

585

Tabela 20: Numerusi, povprečja in standardne deviacije za empatijo, anksioznost, različnost, pripadnost in prispevanje v štirih točkah merjenja za tretji letnik

	Prvi val			Drugi val		Tretji val		Četrti val	
	N	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
Empatična skrb	97	3,68	0,61	3,72	0,60	3,63	0,64	2,96	0,47
Zavzemanje perspektive	97	3,28	0,53	3,43	0,61	3,40	0,60	3,11	0,54
Anksioznost	98	3,04	0,77	2,99	0,82	2,95	0,82	3,06	0,75
Covid-anksioznost	98	3,33	0,86	3,16	0,94	2,92	0,91	2,94	0,89
Čustva	98	2,85	0,88	2,81	0,94	2,76	0,92	2,74	0,92
Skrb	98	3,42	0,89	3,35	0,90	3,23	0,93	3,33	0,86
Odločanje	98	3,16	0,90	3,11	0,97	3,16	0,98	3,12	0,96
Pripadnost	97	3,07	0,54	3,02	0,51	3,00	0,53	2,28	0,27
Čuječnost	96	3,47	0,83	3,61	0,88	3,58	0,89	3,45	0,95
Različnost	98	3,63	0,76	3,54	1,02	3,66	0,89	3,61	0,95
Prispevanje	96	2,49	0,58	2,51	0,62	2,51	0,67	2,44	0,64

1. Empatična skrb

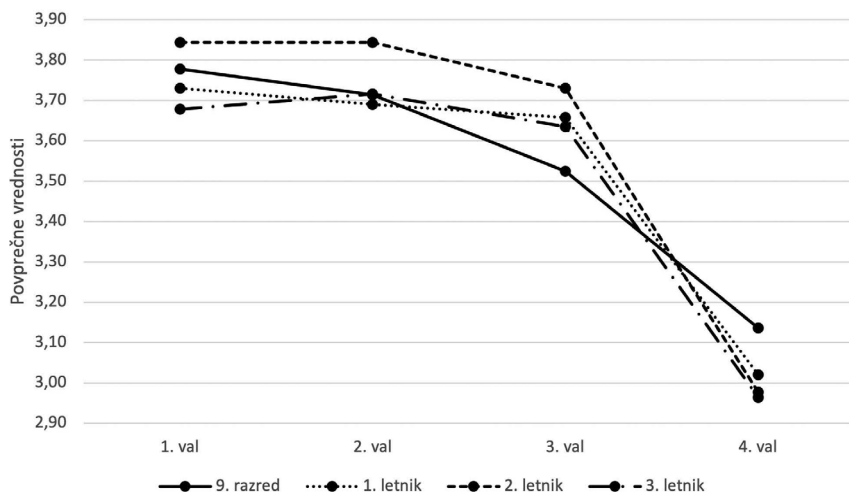
Pri spremenljivki *empatična skrb* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 412) = 178,73; p < 0,001$), prav tako se je interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1242) = 2,49; p = 0,008$).

ANOVA za ponovljene meritve je znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 46,23; p < 0,001$) pokazala statistično značilne razlike, in sicer se med seboj statistično značilno razlikujeta prva in četrta ($p < 0,001$), druga in četrta ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih empatične skrbi, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p = 1,000$).

Podobno je znotraj 2. letnika ($F(3, 118) = 62,90; p < 0,001$), kjer je ANOVA za ponovljene meritve pokazala statistično značilne razlike, in sicer se med seboj statistično značilno razlikujeta prva in četrta ($p < 0,001$), druga in četrta ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih empatične skrbi, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,023$).

Znotraj 3. letnika ($F(3, 94) = 51,41; p < 0,001$) je ANOVA za ponovljene meritve pokazala statistično značilne razlike, in sicer se med seboj statistično značilno razlikujeta prva in četrta ($p < 0,001$), druga in četrta ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih empatične skrbi, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,800$).

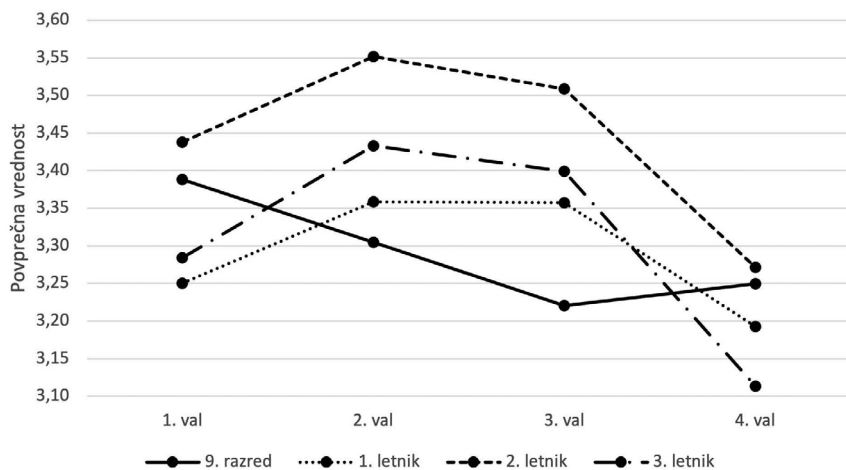
S pomočjo Friedmannovega testa lahko potrdimo, da v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 71,94; p < 0,001$) med posameznimi valovi pri skrbi obstajajo statistično značilne razlike, natančneje med prvim in tretjim ($Z = -4,29; p < 0,001$), prvim in četrtem ($Z = -6,57; p < 0,001$), drugim in tretjim ($Z = -4,02; p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -6,33; p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -4,75; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so najvišja povprečja dosegli posameznice_ki v prvem valu, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,376$).

Slika 31: Izris povprečnih vrednosti za empatično skrb v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

587

2. Zavzemanje perspektive

Slika 32: Izris povprečnih vrednosti za zavzemanje perspektive v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

Pri spremenljivki *zavzemanje perspektive* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 411) = 14,08$; $p < 0,001$), prav tako se je interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1239) = 3,08$; $p = 0,001$).

ANOVA za ponovljene meritve je znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 2,98; p = 0,035$) pokazala statistično značilne razlike, a jih Bonferronijeve parne primerjave niso potrdile (vsi $p > 0,091$).

Podobno je znotraj 2. letnika ($F(3, 118) = 10,15; p < 0,001$), kjer je ANOVA za ponovljene meritve pokazala statistično značilne razlike, in sicer se med seboj statistično značilno razlikujeta druga in četrta ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih zavzemanja perspektive, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,030$).

Znotraj 3. letnika ($F(3, 94) = 15,80; p < 0,001$) je ANOVA za ponovljene meritve pokazala statistično značilne razlike, in sicer se med seboj statistično značilno razlikujeta druga in četrta ($p < 0,001$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali_e o najvišjih rezultatih zavzemanja perspektive, sledijo tretji val, prvi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,041$).

S pomočjo Friedmannovega testa lahko potrdimo, da v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 13,63; p = 0,003$) med posameznimi valovi pri skrbi obstajajo statistično značilne razlike, a jih parne primerjave, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), niso potrdile (vsi $p > 0,376$).

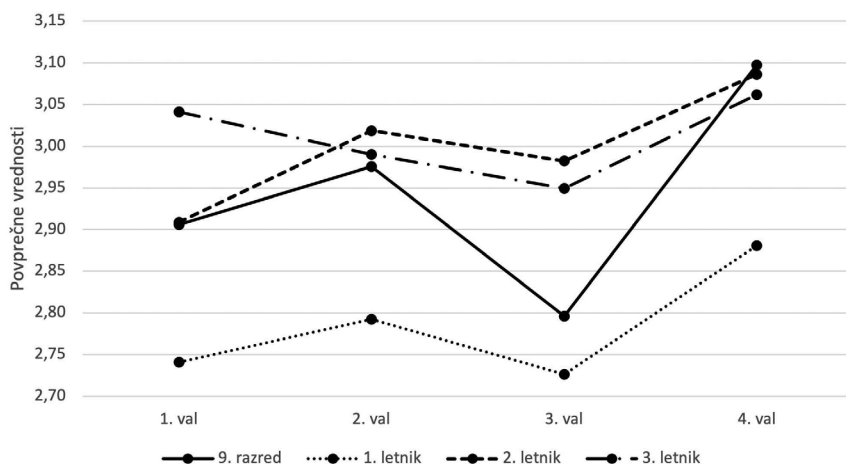
3. Anksioznost

Pri spremenljivki *anksioznost* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 409) = 13,50; p < 0,001$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov se ni izkazala za statistično značilno ($F(9, 1233) = 1,70; p = 0,085$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da se znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 2,43; p = 0,070$) in 3. letnika ($F(3, 95) = 2,32; p = 0,081$) meritve anksioznosti v posameznih valovih zbiranja podatkov med seboj ne razlikujejo statistično pomembno.

Po drugi strani so znotraj 2. letnika ($F(3, 117) = 4,08; p = 0,009$) opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) niso potrdile (vsi $p > 0,018$).

Podobno je znotraj 9. razreda ($F(3, 94) = 8,25; p < 0,001$), kjer se med seboj statistično značilno razlikujeta druga in tretja ($p = 0,003$) ter tretja in četrta ($p < 0,001$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v četrtem merjenju poročali o najvišjih rezultatih anksioznosti, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje prva točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,071$).

Slika 33: Izris povprečnih vrednosti za anksioznost v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

4. Covid-19 anksioznost

Pri spremenljivki *COVID-19 anksioznost* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 409) = 74,23; p < 0,001$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov se je prav tako izkazala za statistično značilno ($F(9, 1233) = 2,10; p = 0,027$).

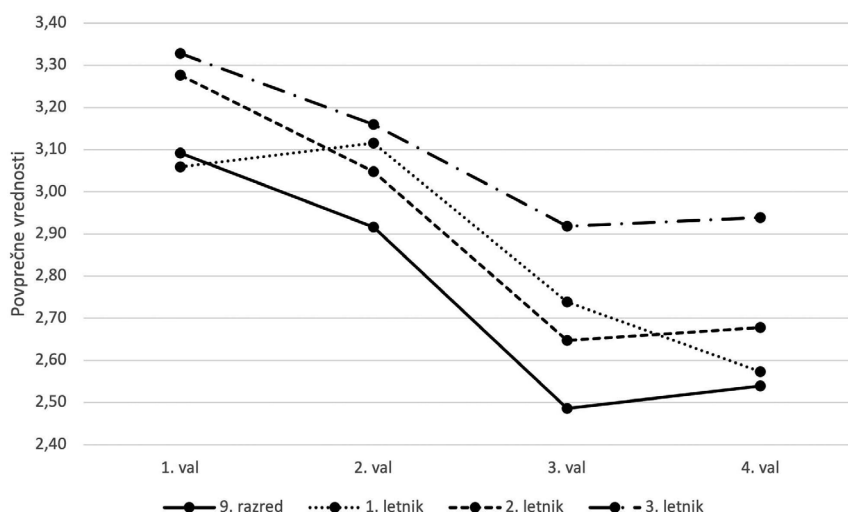
Po drugi strani so znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 16,87; p < 0,001$) opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) prav tako potrdijo – med prvim in tretjim valom ($p = 0,005$), med prvim in četrtem ($p < 0,001$), drugim in tretjim ($p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v drugem merjenju poročali o najvišjih rezultatih COVID-19 anksioznosti, sledijo prvi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,264$).

Tudi znotraj 2. letnika ($F(3, 117) = 31,92; p < 0,001$) so opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) prav tako potrdijo – med prvim in tretjim valom ($p < 0,001$), med prvim in četrtem ($p < 0,001$), drugim in tretjim ($p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali_e o najvišjih rezultatih COVID-19 anksioznosti, sledijo četrta val, tretji val in nazadnje druga točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,012$).

Tudi znotraj 3. letnika ($F(3, 95) = 9,16; p < 0,001$) so opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) prav tako potrdijo – med prvim in tretjim valom

($p < 0,001$), med prvim in četrtem ($p < 0,001$) ter drugim in tretjim ($p = 0,005$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih COVID-19 anksioznosti, sledijo drugi val, četrty val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,037$).

Nenazadnje so znotraj 9. razreda ($F(3, 94) = 32,83$; $p < 0,001$) opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) prav tako potrdijo – med prvim in tretjim valom ($p < 0,001$), med prvim in četrtem ($p < 0,001$), drugim in tretjim ($p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih COVID-19 anksioznosti, sledijo drugi val, četrty val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,255$).

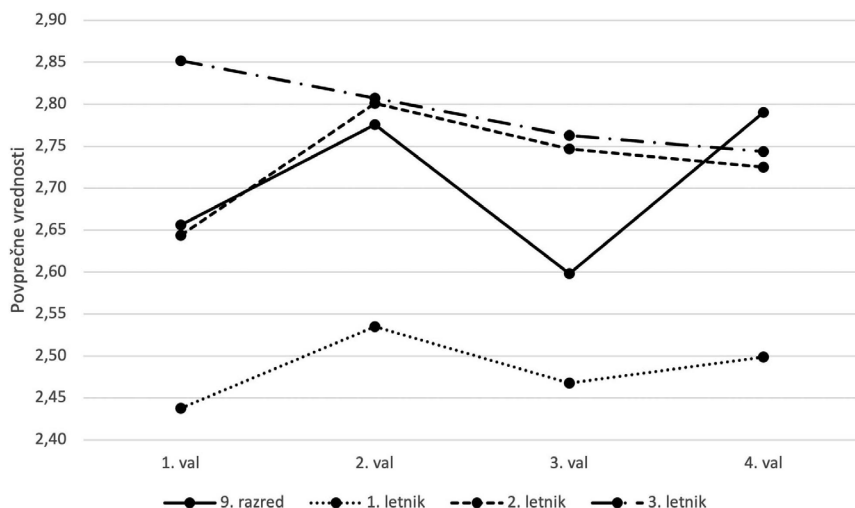
Slika 34: Izris povprečnih vrednosti za COVID-19 anksioznost v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

5. Čustva

Pri spremenljivki čustva rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 409) = 4,18$; $p = 0,006$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov se ni izkazala za statistično značilno ($F(9, 1233) = 1,67$; $p = 0,090$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da se znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 1,07$; $p = 0,364$), 2. letnika ($F(3, 117) = 2,15$; $p = 0,097$) in 3. letnika ($F(3, 95) = 1,17$; $p = 0,327$) meritve čustev v posameznih valovih zbiranja podatkov med seboj statistično pomembno ne razlikujejo.

Slika 35: Izris povprečnih vrednosti za čustva v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

591

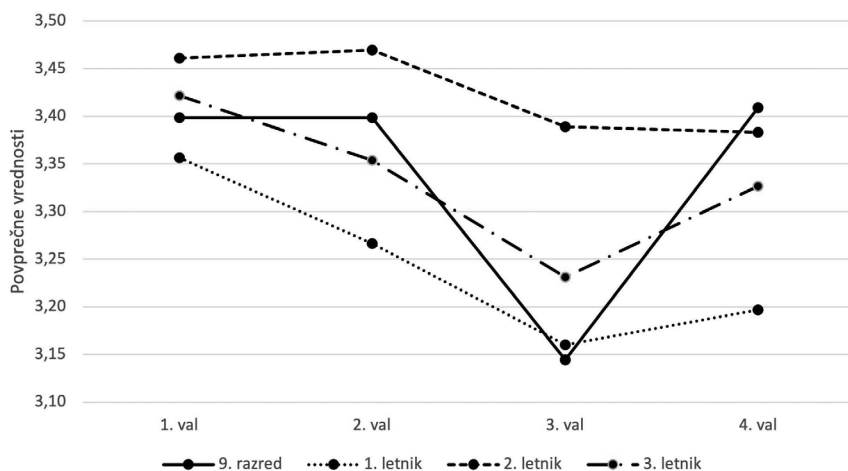
Po drugi strani so znotraj 9. razreda ($F(3, 94) = 4,95; p = 0,003$) opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave (s prilagojeno statistično značilnostjo $p = 0,008$) niso potrdile (vsi $p > 0,014$).

6. Skrb

Pri spremenljivki *skrb* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 409) = 8,80; p < 0,001$), interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov pa se ni izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1233) = 1,25; p = 0,258$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 2,19; p = 0,094$), 2. letnika ($F(3, 117) = 0,59; p = 0,625$) in 3. letnika ($F(3, 95) = 2,57; p = 0,059$) ni statistično značilnih razlik med povprečji podatkov v posameznih meritvah.

S pomočjo Friedmannovega testa lahko potrdimo, da v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 13,60; p = 0,003$) med posameznimi valovi pri skrbi obstajajo statistično značilne razlike, natančneje med prvim in tretjim ($Z = -3,12; p < 0,001$), drugim in tretjim ($Z = -4,35; p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -3,19; p = 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so najvišja povprečja dosegli v četrtem valu, sledijo prvi val, drugi val in nazadnje tretja točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,778$).

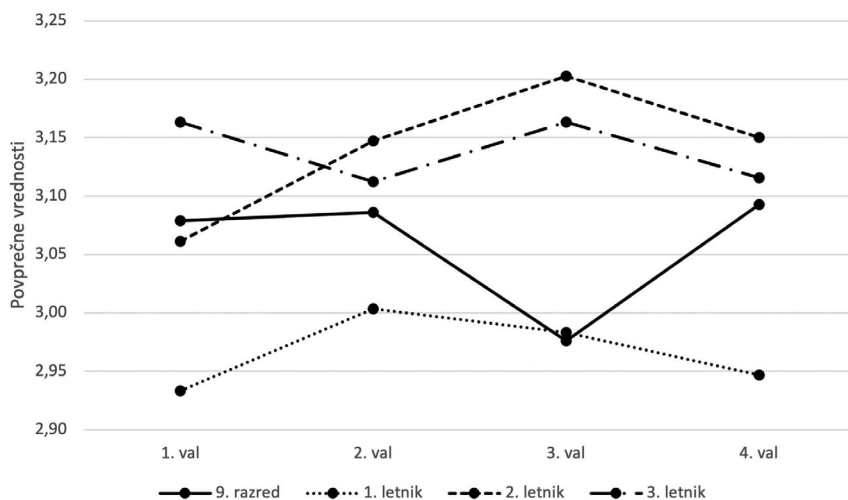

Slika 36: Izris povprečnih vrednosti za skrb v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

592

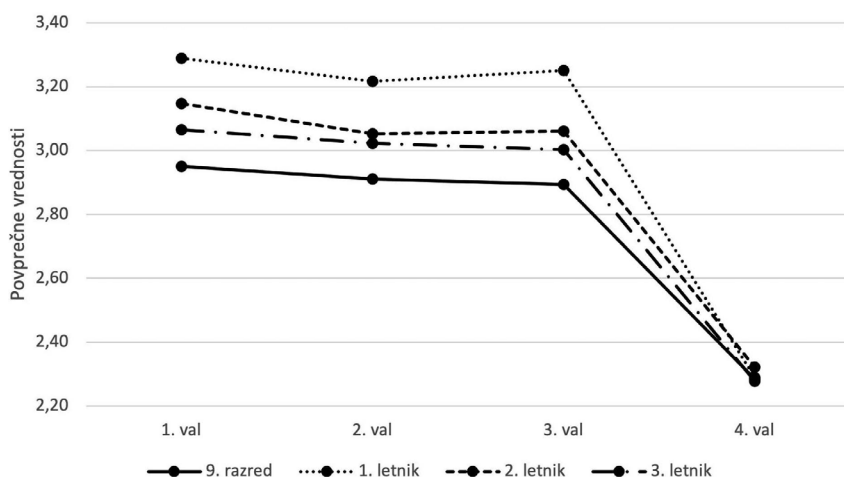
7. Odločanje

Pri spremenljivki *odločanje* rezultati kažejo, da ne obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja – ni glavnega učinka ($F(3, 409) = 0,21$; $p = 0,893$), prav tako se interakcija ni izkazala za statistično značilno ($F(9, 1233) = 0,91$; $p = 0,512$); podobno je za rezultate 1. letnika pokazal tudi Friedmannov test ($\chi^2(3) = 1,62$; $p = 0,655$).

Slika 37: Izris povprečnih vrednosti za odločanje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

8. Pripadnost

Slika 38: Izris povprečnih vrednosti za pripadnost v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

593

Pri spremenljivki *pripadnost* se je izkazalo, da med povprečji podatkov v vseh časovnih točkah zbiranja podatkov v skupini 1. letnika ($\chi^2(3) = 165,98; p < 0,001$), 2. letnika ($\chi^2(3) = 170,91; p < 0,001$), 3. letnika ($\chi^2(3) = 123,50; p < 0,001$) in 9. razreda ($\chi^2(3) = 81,99; p < 0,001$) statistično značilne razlike obstajajo.

Parne primerjave za udeležence v 1. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -8,54; p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -8,17; p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -8,37; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih pripadnosti, sledijo tretji val, drugi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,058$).

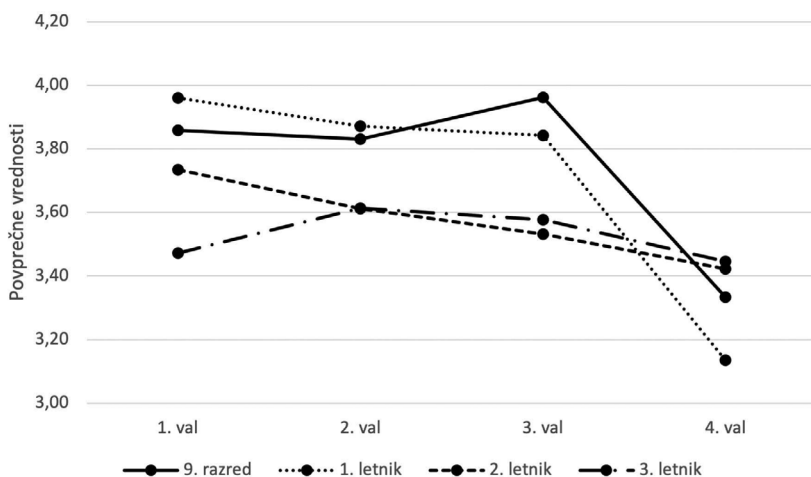
Parne primerjave za udeležence_ke v 2. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -9,07; p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -8,91; p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -8,78; p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih pripadnosti, sledijo tretji val, drugi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,019$).

Parne primerjave za udeležence_ke v 3. letniku, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -7,79; p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -7,81; p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -7,49;$

$p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih pripadnosti, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,087$).

Parne primerjave za udeležence_ke v 9. razredu, izvedene s pomočjo Wilcoxonovega testa (s prilagojeno statistično pomembnostjo $p = 0,008$), so pokazale, da statistično značilna razlika obstaja med prvim in četrtem ($Z = -7,23$; $p < 0,001$), drugim in četrtem ($Z = -6,64$; $p < 0,001$) ter tretjim in četrtem ($Z = -6,51$; $p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali_e o najvišjih rezultatih pripadnosti, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,350$).

9. Čuječnost

Slika 39: Izris povprečnih vrednosti za čuječnost v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

Pri spremenljivki čuječnost rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 407) = 8,64$; $p < 0,001$), prav tako se je interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov izkazala za statistično značilno ($F(9, 1227) = 2,75$; $p = 0,003$).

ANOVA za ponovljene meritve je pokazala, da se znotraj 3. letnika ($F(3, 93) = 0,97$; $p = 0,409$) meritve anksioznosti v posameznih valovih zbiranja podatkov med seboj ne razlikujejo statistično pomembno.

Po drugi strani so znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 8,34$; $p < 0,001$) opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) prav tako potrdijo – med prvim in četrtem valom ($p < 0,001$), med drugim in četrtem ($p < 0,001$) ter tretjim in četr-

tim ($p < 0,001$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali o najvišjih rezultatih čuječnosti, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p = 1,000$).

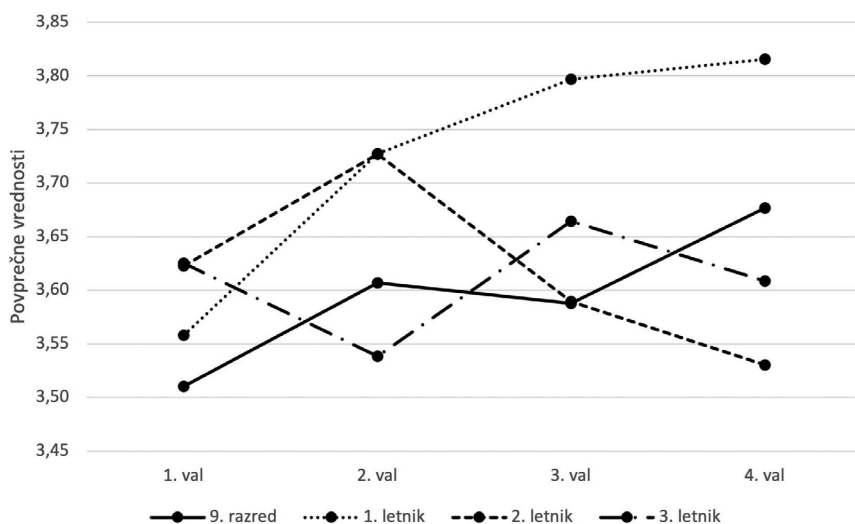
Podobno je znotraj 2. letnika ($F(3, 116) = 3,17; p = 0,027$), kjer so opazne statistično značilne razlike, ki jih Bonferronijeve parne primerjave s prilagojeno stopnjo statistične značilnosti ($p = 0,008$) niso potrdile (vsi $p > 0,045$).

Podobno je znotraj 9. razreda ($F(3, 95) = 4,03; p = 0,010$), kjer se med seboj statistično značilno razlikujeta tretja in četrta ($p = 0,006$) točka zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v tretjem merjenju poročali o najvišjih rezultatih čuječnosti, sledijo prvi val, drugi val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,019$).

10. Različnost

Pri spremenljivki *različnost* rezultati kažejo, da ne obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja – ni glavnega učinka ($F(3, 408) = 1,42; p = 0,238$), interakcija se je sicer izkazala za statistično značilno ($F(9, 1230) = 2,09; p = 0,028$), a je nadalje nismo interpretirali.

595

Slika 40: Izris povprečnih vrednosti za različnost v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

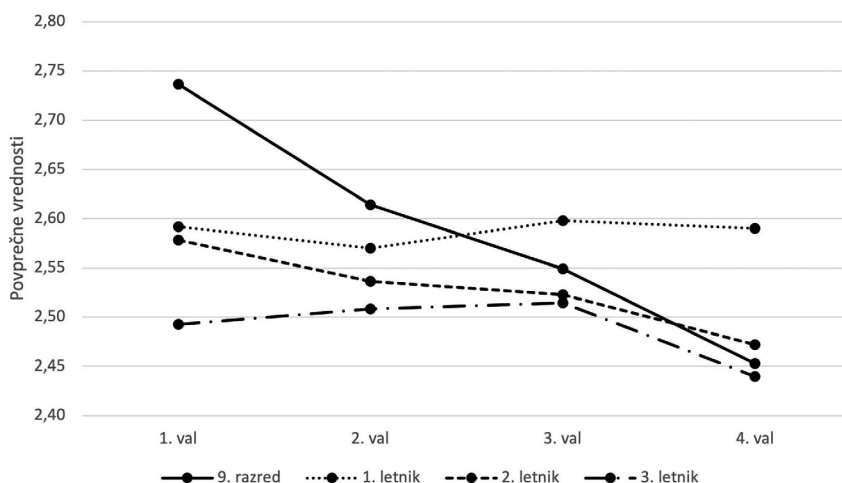
11. Prispevanje

Pri spremenljivki *prispevanje* rezultati kažejo, da med letniki obstajajo statistično značilne razlike glede na različne časovne točke merjenja ($F(3, 407) = 4,26; p$

= 0,006), po drugi strani pa se interakcija med letnikom in valom zbiranja podatkov ni izkazala za statistično pomembno ($F(9, 1227) = 1,54; p = 0,130$).

ANOVA za ponovljene meritve je znotraj 1. letnika ($F(3, 97) = 0,08; p = 0,969$), 2. letnika ($F(3, 116) = 1,35; p = 0,261$) ter 3. letnika ($F(3, 93) = 0,85; p = 0,471$) pokazala, da razlike med valovi zbiranja podatkov niso statistično značilne.

Po drugi strani lahko s pomočjo Friedmannovega testa potrdimo, da v skupini 9. razreda ($\chi^2(3) = 22,40; p < 0,001$) med posameznimi valovi pri prispevanju obstajajo statistično značilne razlike, natančneje med prvim in tretjim ($p = 0,006$), prvim in četrtem ($p < 0,001$) ter drugim in četrtem ($p = 0,005$) valom zbiranja podatkov. Pri tem so posameznice_ki v prvem merjenju poročali_e o najvišjih rezultatih prispevanja, sledijo drugi val, tretji val in nazadnje četrta točka zbiranja podatkov (vsi ostali $p > 0,024$).

Slika 41: Izris povprečnih vrednosti za prispevanje v štirih točkah merjenja ločeno po letniku

3.0 Zaključne ugotovitve

V nadaljevanju na osnovi prikazanih statističnih analiz povzemamo ključne ugotovitve. Pri tem najprej komentiramo trende za vse merjene spremenljivke za prva tri merjenja, kar omogoča spremljanje kazalnikov psihosocialne dobrobiti mladostnic_kov tekom šolskega leta, nato pa komentiramo še nekatere ključne trende za četrto merjenje. Ob tem pri interpretiranju ugotovitev upoštevamo tudi posebnosti časovnega obdobja, v katerem je bila raziskava izvedena (ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije COVID-19).

3.1 Zunanji in notranji viri

Tekom šolskega leta je prišlo do upada v nekaterih zunanjih in notranjih virih: samoporočane podpore, opolnomočenja, zavezanosti učenju in pozitivnih vrednot, pri čemer je najbolj strmo upadla zavezanost učenju. Nihanja v socialnih spretnostih in pozitivni identiteti niso statistično značilna.

3.2 Mere pozitivnega razvoja mladih

Do upada tekom šolskega leta je prišlo tudi v zaznani povezanosti. Če pogledamo podatke za posamezne stopnje šolanja, je razvidno, da to velja za vse, razen za dijake_inje tretjih letnikov, kjer je v drugem valu prišlo do porasta v samoporočani povezanosti. Pri tem poudarjamo, da prihaja pri vseh, razen pri dijakih_njah prvega letnika, do največjega upada povezanosti v tretjem merjenju – torej ob koncu šolskega leta, ko so bili učenci_ke in dijaki_nje ponovno v šoli. Podobna dinamika – upad tekom šolskega leta pri vseh, razen pri dijakih_njah prvega letnika – se kaže tudi za spremenljivki karakter in skrb, pri čemer je za spremenljivko skrb prišlo do dodatnega upada z drugega na tretje merjenje, ko so bili učenci_ke in dijaki_nje ponovno v šoli. Samoporočana kompetentnost dijakov_inj je bila najnižja v drugem valu merjenja, medtem ko je prišlo pri učencih_kah 9. razreda v drugem valu do porasta v zaznani kompetentnosti in nato do upada v tretjem merjenju, tj. ob koncu šolskega leta. V samoporočani samozavesti se na ravni celotnega vzorca ne kažejo statistično značilna nihanja, so pa poteki zelo različni glede na stopnjo šolanja udeleženk_cev: pri učencih_kah devetega razreda podobno kot na področju kompetentnosti prihaja do porasta v drugem merjenju in nato do upada v tretjem merjenju. Sklepamo lahko, da je ta trend pri devetošolcih_kah povezan z odsotnostjo preverjanja in ocenjevanja oziroma nasploh povratnih informacij o učnem delovanju v obdobju šolanja na daljavo, pri čemer je bila nato vrnitev v šole, ki je v veliki meri pomenila tudi pridobivanje ocen, s tega vidika precej neugodna. Pri dijakih_njah prvega letnika tekom šolskega leta prihaja do porasta, pri dijakih_njah drugega letnika pa do upada v samoporočani samozavesti.

597

3.3 Nasilje in viktimizacija

Zanimivo je, da so udeleženci_ke o največ nasilnega vedenja poročali v drugem valu merjenja, pri čemer poročajo o višjih stopnjah odnosnega in spletnega nasilja v primerjavi s prvim merjenjem. Če pogledamo podatke po posameznih stopnjah šolanja, vidimo, da je do porasta prišlo pri učencih_kah devetega razreda, medtem ko so za srednješolce_ke razlike med prvim in drugim merjenjem manjše. O največ izvajanju besednega nasilja so udeleženci_ke poročali v tretjem valu. Pri vseh udeležencih_kah je prišlo tudi do porasta sa-

moporočane izvajanja odnosnega nasilja v drugem valu, pri čemer je porast najvišja za učence 9. razreda. Udeleženci_ke so v drugem valu merjenja poročali tudi o najvišji stopnji viktimizacije, torej o doživljanju medvrstniškega nasilja. O najvišji stopnji viktimizacije so poročali dijaki_nje tretjega letnika. Prav tako so udeleženci_ke v drugem merjenju, torej v času zaprtja šol, poročali o najvišji stopnji viktimizacije, pri čemer je bila izmed oblik viktimizacije pri vseh skupinah udeleženk_cev najvišje izražena besedna viktimizacija.

3.4 Drugi pokazatelji psihosocialne dobrobiti udeleženk_cev

Pri vseh skupinah udeleženk_cev je prišlo do upada samoporočane empatične skrbi, pri čemer je upad najvišji pri učencih_kah devetega razreda. V drugem valu je prišlo do porasta v zavzemanju perspektive pri dijakih_njah in do upada pri devetošolcih_kah. Prav tako je prišlo v drugem valu do porasta anksioznosti. Anksioznost, povezana z epidemijo COVID-19, je tekom šolskega leta upadala. Prav tako je tekom šolskega leta prišlo do blagega upada v samoporočani pripadnosti šoli, čuječnosti in samoporočanemu prispevanju.

598

3.5 Kontekst prehoda – četrto merjenje

S tretjega na četrto merjenje je pri vseh udeležencih_kah prišlo do prehoda na višjo stopnjo šolanja, pri čemer je bil ta prehod največji za učence_ke 9. razreda, saj so ti prešli tudi na novo izobraževalno raven. To pomeni, da se je zanje kontekst šolanja povsem spremenil – spremenil se je vrstniški kontekst, šolski kontekst in pri mnogih tudi širši lokalni kontekst. Dodatno so ti prehodi pri udeležencih_kah potekali še v širšem družbenem kontekstu razmer zaradi epidemije COVID-19. Kljub temu da so bile tako v tretjem kot v četrtem merjenju šole odprte in so se učenci_ke in dijaki_nje šolali v šoli, so še vedno veljali nekateri ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije COVID-19, ki so vplivali na socialno in akademsko delovanje učenk_cev in dijakov_inj.

Iz predstavljenih podatkov je razvidno, da so bile spremembe s prejšnjih na četrto merjenje največje na področju samoporočane anksioznosti, empatične skrbi, pripadnosti šoli in samoporočane zavzemanja perspektive. Dijaki_nje so poročali o višjih stopnjah anksioznosti ter o nižjih stopnjah empatične skrbi, pripadnosti šoli in zmožnosti zavzemanja perspektive v primerjavi s preteklimi merjenji. Spremembe v drugih merah niso bile tako očitne, so pa pokazatelji psihosocialne dobrobiti udeleženk_cev večinoma za četrto merjenje manj ugodni kot za prvo merjenje, ki naj bi bilo z vidika umeščenosti v potek šolskega leta primerljivo.

Te ugotovitve je treba interpretirati v kontekstu širših družbenih razmer, tj. v luči ukrepov zaradi epidemije COVID-19. Ti ukrepi so namreč izmed vseh družbenih skupin najmočneje vplivali na različne vidike življenja otrok in mla-

dostnic_kov, saj so bile šole dolgo zaprte, prav tako pa so bili v šolah tudi po odprtju ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije bolj rigorozni in bolj nadzorovani kot v drugih kontekstih (npr. v delovnih organizacijah). Upad nekaterih mer, ki odražajo socialno zavedanje mladostnic_kov – empatična skrb, zavezanje perspektive in pripadnost šoli – tako zelo verjetno odraža tudi družbeni odnos do mladostnic_kov v času epidemije in kaže, da bi bilo treba okrepiti prizadevanja za krepitev skupnostnih kontekstov, ki predstavljajo pomemben varovalni dejavnik pozitivnega razvoja mladih.

Literatura

- Castro-Olivo, S. M. (2014). Promoting social-emotional learning in adolescent Latino ELLs: A study of the culturally adapted Strong Teens program. *School Psychology Quarterly*, 29, 567–577. doi: 10.1037/spq0000055
- Eccles, J. S., Midgley, C., Wigfield, A., Buchanan, C. M., Reuman, D., Flanagan, C. in Mac Iver, D. (1993). Development during adolescence: The impact of stage-environment fit on young adolescents' experiences in schools and in families. *American Psychologist*, 48, 90–101. doi: 10.1037/0003-066X.48.2.90
- Gutman, L. M. in Midgley, C. (2000). The role of protective factors in supporting the academic achievement of poor African American students during the middle school transition. *Journal of Youth and Adolescence*, 29, 223–249. doi: 10.1023/A:1005108700243
- Pintrich, P. R. in Schunk, D. H. (2002). *Motivation in education: Theory, Research, and Applications (second edition)*. Columbus, Ohio: Merrill Prentice Hall.
- Wentzel, K. R. (2009). Student relationships with teachers as motivational context. V K. R. Wentzel and A. Wigfield (ur.), *Handbook of motivation at school* (str. 301–323). New York: Routledge. doi: 10.4324/9780203879498
- Wigfield, A. in Eccles, J. S. (1994). Children's competence beliefs, achievement values, and general self-esteem: Change across elementary and middle school. *The Journal of Early Adolescence*, 14, 107–138. doi: 10.1177/027243169401400203